

BUDAPESTI CZÉGEK.

KOLLERICH PAL ÉS FIAI
első magyar 4999
sodronyszövet-fonat és
szitaárny-gyára
IV., Ferencz József-rakp. 21.
Ajánlja számos kiállításon első
díjakkal kitüntetett gyártmányait

CALDERONI ÉS TÁRSA
látványos.
Látványos raktára váci-utca 30. szám.
Eszközök és tanszerek raktára:
Kis hid-utca 8. szám.
BUDAPESTEN.
Arjegyzeik kívánatra bérmentve, ingyen.

Fájós lábakra
ajánlom készítményeimet
GERŐ ADOLF
cipész mester
V., Fűrdő-utca 2. sz.
Dianafűrdő-épület.

HÜTTL TIVADAR
cs. és kir. udv. szállító.
Az ország legnagyobb
porcellán-raktára
BUDAPEST,
Dorottya-utca 14. szám.

SCHOTTOLA ERNŐ
Budapest (Foncière-palota).
Legnagyobb raktár 5016
férfi- és női esőköpenyekben,
gummiczipőkben, eszímákban és nadrágvédőkben stb.

A legkitünőbb magvak
kaphatók 5000
MAUTHNER ÖDÖN
magkereskedésében

KÜHNE E.
gazdasági gépgyára Mosonban
Legjobb és legolcsóbb sorveto-gépek,
már is 12,600 példányban elterjedve.
Mindennemű gazdasági gépek nagy választékban!
Főraktár: Budapest, VI. ker., váci körút 21-ik szám.

Toronyórákat
legelőcsöbön, legújabb és legjob-
ban készit: 5002
Mayer Károly L.
órágyára,
Budapest, VII., Kazinczy-u. 3.
Képes árjegyzékek bérmentve.

Egyházi mise
ruhák és sze-
rés, térszál-
szálak, tem-
plomilobogók
a legelőcsöb-
ből a legm.
árjegyzeik
kivitelben, valamint a ruhák kiké-
szítését (montirozását) GAVORA
József-nél váci-utca 17. szám.

GRÖBER LAJOS
kosár-fonodója,
IV., Kigó-u. 6.
Ez a leggyógytér-
munka-állatok
stb. nagy választé-
kban.
Képes árjegyzékek bérmentve.

SZELNÁR JÓZSEF
UDV. SZÁLLÍTÓ
VIRÁG-CSARNOKA
BUDAPESTEN. 5008

VÉRTESSI SÁNDOR
udv. illatszertár „Vénushoz” 5007
Kristóf-tér 8. sz. a. Budapesten.
Ajánlja gazdagon felszerelt illat-raktárát, mindennemű angol és
francia illatszereket, hajkenőcs, olaj- és szappan-neműeket,
ugyszinte nagy választékban bel- és külföldi tolette-cikkeket.

BÜVÉSZET
Könyvem egyszeri átvételre után,
már az első napon tarthat, még a
legirratlanabb ember is, feltűnő
kelő bűvészetét el adhat, előkészü-
let és költség nélkül. A könyv
világhírű bűvészek által előadott 80
rendkívül meglepő mutatvány tar-
talmaz s minden mutatvány rajzok-
kal van ellátva. — A könyv ára bér-
mentve 1 frt. Kivonatolt ingyen
Küldök bárkinek. A bérmentési-
személyes oktatást is adok.

TÉA, RUM
COGNAC!
3 üveg 7/10 *** --- 5 frt
5 liter cognac --- 8 frt
11. Jamaica-rum, 1/2 kilo kara-
vau-téa eredeti kínai-doboz-
ban, 1 kilo fin. vegyes tea-süte-
mény, 1 üveg 7/10 *** cognac,
mindössze 6 frt
és pedig bérmentve, c-omago-
zás és szállítással együtt,
Sárkány Józsefnél,
Budapest, Erzsébet-körút, 54.

Legmagasabb
PÉNZ-KÖLCSÖNÖK
SORSJEGYEKRE
és egyéb
ERTÉKPAPIROKRA
olcsóbban mint bárhol kaphatók

Benedek Gábor és testvére
ékszerészek és írássok,
BUDAPEST,
hatvani utca 17.
Arjegyzeik
bérmentve küldetik

TESTORY ÉS FIA
csak váci utca 2-1.
ajánlják dús-gazdag díszműár-raktárukat
a legolcsóbb árak mellett.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az 1890: XIV. törvényozikk alapján létesített
**MAGYAR IPAR- ÉS
KERESKEDELMI BANK-
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.**
Budapest, V., nádor-utca 4. sz.

Fénykép
műtermek
DIVALD KÁROLY FIAI
hatvani utca 1. szám.

Kések, ollók, beretrák
feltűnő kezeség mellett legelőcsöb-
gyári áron
Schubert János P.
kémves és készítés m.
Budapest IV. Gránátos u. 3.
Hatvani u. sarok.
Javitások és vidéki megrendelések
gyorsan teljesítetnek.

NAGY IGNÁCZ
pinczefelszerelési cikkei üzlete
Károly-körút 9. sz. a.
Nagy raktár: dupla erős
palackokban, parafaduga-
szok stb. Képes árjegyzékek
kivánatra bérmentve.

SCHACHNER JÓZSEF A.
Budapest, Nádor-utca 15
Készít: biscuit-, tea-süte-
mény-, Graham-kenyér-, torla-
és salón-cukorka-gyáros.
Vidékre megrendelések jutányosan
szállítottatnak. 5048

Münchmeyer C.A. és Tsa
china-züst árú raktára.
Képes árjegyzékek kívánatra
bérmentve és ingyen.
BUDAPESTEN
IV., váci-utca 11.

Fogak
darabja 1 forint 50 kr.
APFEL fogműtermében
Budapest, Erzsébet-tér 10. szám,
Deák-tér sarkán.

KLÖSZ GYÖRGY
MŰSZAKI MŰINTÉZETE
Budapest, IV., Hatvani-utca 18. sz.

A karnevál idejére.
Bisenius Károly nagy üzlethelyisége
Bécs, I., Singerstrasse 11. szám, félemelet.
Telefon szám 4929. Arjegyzekek ingyen.
Legelőcsöb nagyban való árak.

LATZKOVITS A.
(Budapest, váci-utca 22)
specialis készítője jó szabású férfi-ingeknek
dús választék francia és angol férfi-dívat-
és finom szövött árú cikkekből.

**Pezsgő- és cognac-ból
elismert legjobb jegyek**
A MAGYAR GYÖNGY
(Ungarns Perle)
az Első
francia pezsgő- és cognac-gyárból
Szegeden.

Kinek van szeplője?
vagy bármilyen folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biz-
tonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a világhírű
Serail arczkenőcsöz,
mely nemesek eltávolít mindenféle bőrtisztatlanságot,
hanem az arczbort vakító fehérre, tisztává és üdév-
teszi. — 1 téglény ára 70 kr. — Postán franko küldve
1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.
Ugyanott kapható: Vasas chinabor, gyengeség ellen.
Pepsinbor, rozsz emésztés esetén. 1 üveg ára: 1 frt 20.
5 üveg franko küldve 6 frt o. é. 4714

**Legújabb kottlon-rend-
jelek nagyszériú választéka**
tízszáz 10 krtól és kottlon-
tonok 75 krtól feljebb
Mindenfélé sazerű álarozok
és jelmez-díszek, gyapjú-sza-
kállak 10 krtól, parókák
1 frt 25 krtól feljebb.
Komikus fővegek, dur-
ranó bonbonok és kott-
lon-eszközök 4 krtól felj.
Záblizottaság és egy-
sületesi jelvények, táncze-
nek és hólgyajándékok.
Báltermek díszítésére
szolgáló dekorációk eladat-
nak és ki is kölcsönöztenek.
Tréfás hangszerek papir-
kartonból, melyeken minden to-
vábbi tudás nélkül lehet jár-
szani. 12 hangszere egy zenekar
részére 2 frt 10 krtól feljebb.
Az elismert és legjobban
való eszközözése a bál termek
díszítésének minden stílus-
ban helyben és vidéken.
Házi színházak kölcsön-
képen való felállítására annál,
hogy a lakosságok falaihoz
kér emék.
Ezres salón-lángok darabja 10, 15 és 20 krtól feljebb.
Magnesium, melynek meggyújtásával elektromos fény
árú a toromban. Reflektorok.
Díszítések díszelővételhez és díjküldéshez. A lelkü-

**Pezsgő- és cognac-ból
elismert legjobb jegyek**
A MAGYAR GYÖNGY
(Ungarns Perle)
az Első
francia pezsgő- és cognac-gyárból
Szegeden.

Kivitel Angliába, Amerika- és a gyarma-
tokba; valamint az összes borfajtákból,
szesz-neműekből stb.
Próba-küldemények körülbelül 3 1/2 liter *
cognac-ból frt 5.— utánvétellel és bérmen-
tíve minden posta-állomásra.

Kinek van szeplője?
vagy bármilyen folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biz-
tonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a világhírű
Serail arczkenőcsöz,
mely nemesek eltávolít mindenféle bőrtisztatlanságot,
hanem az arczbort vakító fehérre, tisztává és üdév-
teszi. — 1 téglény ára 70 kr. — Postán franko küldve
1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.
Ugyanott kapható: Vasas chinabor, gyengeség ellen.
Pepsinbor, rozsz emésztés esetén. 1 üveg ára: 1 frt 20.
5 üveg franko küldve 6 frt o. é. 4714

A HAJ és SZAKÁL
elvezett vissza sze-
rezhető az
A HAJ SZINE
„Eau de Kala” segélyével.
Teljesen ártalmatlan, a haját és szakált erősíti s 15
napon át való használat mellett visszazadja annak ere-
deli szinét. Barna, gesztenyeszin és világos
barna ára 4 frt, fekete és szőke ára 5 frt.
Magyarországi főraktár:
Budapest, király-u. 12 Török József gyógyszerert.

6. SZÁM. 1893. BUDAPEST, FEBRUÁR 5. 40. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK egytt) félre 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre 8 frt félre 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK { egész évre 5.— félre 2.50 Külföldi előfizetőkhez a postaiag meghatározott viteldi csatolandó.

ARCZKÉPCSOPORT AZ 1848/49-KI MAGYAR TÁBORBÓL.

A SZABADSÁGHARC bajnokai közül szám szerint is kevésnek az arczképei maradt fenn, hiteles arczképekkel pedig épenséggel keveset láthatunk megörökítve. Oka ennek az idők zivataros volta mellett egy részről az, hogy festőművészetünk akkor még csak serdülő korát élte s már ennél fogva is csak szűk körre szorított, más részről pedig az, hogy a sokszorosítás eszközei hasonlíthatatlanul fejletlenebbek és drágábbak voltak, mint csak egy-két évtizeddel is későbbben.

A mi e nemben mégis fenmaradt, annak java részét a „Vasárnapi Ujság” időről-időre összegyűjtögette és közlé is tette, teljességgel azonban sem ennek a lapnak, sem más képes vállalatoknak a gyűjteményei nem dícselkedhetnek. Annál készségesebben ragad meg tehát lapunk minden alkalmat, midőn ama nagy idők szereplőire újra meg újra visszatérhet s olyan adatokat közölhet, melyek a hosszú időn át való lappangás miatt már-már feledésbe, vagy éppen veszendőbe mentek.

Ilyen lappangásban volt adat az a hiteles arczkép-csoport, melynek hű mását e számunk élén szemlélheti az olvasó.

Görgei fővezér szűkebb környezetének öt tagját ábrázolja e kép, melyet 1849 tavaszán Budapesten az akkor dívatozott daguerreotypiával vett föl Strelisky, a ma is fennálló s jó hírnevű Strelisky-féle fényképező műterem alapítója.

A kép előterében látható három alak közül balról szélen Görgei Gusztáv volt százados ül polgári ruhában. Mellette Kempelen Károly hu-

szár-százados, Görgei Artúr fővezér egyik hadsegéde, ő mellette pedig Myck, a híres Miklós-huszárezred őrnagyja ül. A háttérben jobbról Görgei Kornél, szintén a Miklós-huszárezred őrnagyja (jelenleg nyugalmazott cs. és kir. altábornagy) áll, az a vitéz katona, a ki 1849 április 5-én Hatvannál a parancsnoksága alatt állott négy huszár-századdal nyolcz század osztrák dzsidást és szintén nyolcz század Kress-féle chevaux-legert (mint akkor mondták: svalsizsért) csúfosan elvert s a küzdelem teréről csak akkor vonult el, mikor ellene a harmadik (szintén nyolcz századból állott) lovasosztály is előrohogott s az ő csapatából már nyolczvan ember és két tisztt esedett.

Vége Görgei Kornél mellett az akkor 24 éves Duka Tivadar áll, ki hónapok százados és szintén Görgei fővezér hadsegéde volt. E kiváló hazánkfia nemesek arczképe és életrajza után ismeretes a „Vasárnapi Ujság” közönsége előtt, hanem mint lapunk állandó barátja és munkatársa is, ki a mily lelkes szószólója hazánkknak és nem-

zetünknek a külföld előtt, épen oly buzgó és szorgalmas munkása a hazai irodalomnak és tudományának is.

Duka Tivadar a világsí fegyverletét után külföldre menekült, angol polgárrá lett s mint jeles orvos, évek során át működött részint Angliában, részint Kelet-Indiában, mindig és mindenütt népszerűt és becsületet szerezvén a magyar népek. Indiában való hosszán időzése után megint visszatért Angliába s azóta állandóan Londonban lakik s koronként nemesek irodalmi munkásságával, hanem személyesen is meg-meglátogatja szülőföldét, hazánkat, melyre nézve soha nem tudott, de soha nem is akart idegenné lenni.

Duka Tivadar, mielőtt híres orvosná lett, bátor és vitéz katona volt. Fényesen bizonyítja ezt már maga csak az az egy tény is, hogy Pozsonytól kezdve egészen a világsí gáznapiig folyton segédtszti szolgálatot tett Görgei fővezér mellett. Már pedig mondhatnák a magyar függetlenségi háború kritikusai bármit, de azt az egyet kétségbe nem vonja, mert nem is vonhatja senki, hogy Görgeinek a vezérkarában és katonai környezetében egy szálíg csak bátor, vitéz katonák voltak és lehettek. Szigorúbb és pontosabb katonai szolgálatot képzelnél sem lehet, mint a milyet Görgei követelt. Hadsegédeinek és parancs-örtisztjeinek éjjel-nappal folyton talpon kellett lenniük s a legelőcsöb csaták zajában is ott járnok a fővezér nyomában, hogy parancsait bármely perczen átvehessék s a csapatoknak tudomására juttassák. Kempelen Károly, Duka Tivadar és Rochlitz Kálmán voltak a fővezérnek legkedveltebb segédtszttjei. Ezeknek szokta lediktálni parancsait

Görgei Gusztáv, huszár százados. Kempelen Károly, százados, segédtsztt. Myck, 9-ik huszárezredbeli őrnagy.

ARCZKÉPCSOPORT AZ 1848/49-KI MAGYAR TÁBORBÓL.
Strelisky L.-nek 1849-ben, Budavár ostroma után felvett daguerreotyp képéről rajzolta Czerna Károly.

A KÜCZÜLI.

Kutya-história.

IRTA SZÍVOS BÉLA.

Egy vakációban szülő falumban töltöttem az időt nagyobbacska diák bátyámmal, s elkérve a csósz egyesövű puskáját, országra szóló vadászokat csaptunk a falu alatt elterülő rétségek között.

A mint egy szép délután javában puffogtatnánk a rossz mordályival, egyszer csak zörgés hallik a sás közt. Roppant öröm lepi el szívünket s reménykedve rohanunk arra felé: hátha történetesen bele botlott a sörét valami vadrucczába!

Oda érve azonban meglepetve látjuk, hogy nem vadrucca, de még csak nem is szárcsa, hanem egy kiehezett kócos kutyácska csörtét felénk, nagy alázatos farkosóvalással, okos szemét kérve ránk mereszt, mintha mondaná: alázsolgája uraim, engedelmet kérek, hogy alkalmatlankodom, de eltévedt szegény útas vagyok, legyenek szívesek nagybecsű kegyükbe fogadni, mert nincs árva fejmemnek hová lennie!

Valószínűleg úgy lehetett a dolog, hogy a kutyácska valami vidéki szekérről maradt el, s hogy hogy nem? — bele bódorgott a rétségbe. Mi aztán rövid tanácskozás után elhatároztuk, hogy az árva kutyát örökre fogadjuk. Hiszen, ha itt hagyjuk szegényt, éhen vész el, vagy a falubeli ebek tépik széjjel. Fogjuk fel hát az árva, hiszen különben is olyan felemelő érzés az, mikor két szegény diák valakinek patronusa lehet.

Hát fel is emelt minket ez a tudat, s oly büszkén lépdeltünk hazafelé, mint egy-egy fejedelem. Némileg eltévedt saját nagyságunk önértékelésével, tanakodni kezdtünk, hogy mi nevet adjunk alázatosan utánunk sompolygó védenőzünknek, míg végre, érett megfontolás után abban állapodtunk meg, hogy olyan nevet keressünk neki, a milyennel más közönséges kutya nem dicsekedhetik, legyen tehát a neve «Küczüli.»

A Küczüli csakhamar egészen otthonosan érezte magát új gazdájánál s háláját, ragaszkodását minden módon iparkodott kimutatni. Így különösen, észrevevén, hogy szeretünk vadászni, minden kirándulásra elkísért, s maga is csakhamar szerfelett ügyes és szenvedélyes vadász-szá lett, s kivált a nyúl felhajtásában pártját kellett keresni, pedig hát csak közönséges juhász-kutyaiivadék lehetett.

Egy ilyen vadászat alkalmával, — már akkor karácsony tájban járt az idő, — a Küczüli nekiszorított egy sebzett nyulat egy befagyott tócsának. A nyúl szerencsésen átjutott a túlsó partra, de bizony a testesebb Küczüli alatt beszakadt a vékony jégkéreg, úgy, hogy alig birt nagynehezen kivergődni.

A bátyám vadpoéta volt, a legveszedelmesebb fajtából, kinek minden pályázaton 5—6 drámája bukott meg, — ezt a fontos eseményt sem engedhette tehát szárazon elillanni. Előbb rémdrámára gondolt, de azután mégis versben állapodott meg, mely is e képen hangzott:

«Nemes Ocsán csuda esett,
Küczüli a vízbe esett.
Ityolat, patyolat,
Küczüli a víz alatt.»

Szent, hogy ennél a versnél irtak már jobbat, hanem a Küczülinek végtelenül megtetszett. Mert én meg zeneszerzéssel is foglalkoztam, csakhamar méltólag megzenésítettem a «Küczüli indulót» s daloltuk torkunk szakadtából.

A kutya csakhamar megértette, hogy ez az ő tiszteletére szerződött s kimondhatatlan hízogott húságának, hogy immár az ő neve utánban

is előfordul. Akárhol volt, mihelyt a nótáját kezdtük dalolni, azonnal elmerített, elébünk ült, tokját leeresztette, szemét ránk szegezte, s végtelen gyönyörűséggel hallgatta az áriát, szintúgy mosolygott bele. Mikor meg odaértünk, hogy:

«Ityolat, patyolat,
Küczüli a víz alatt.»

már akkor nem birt magával, hanem lehasalt, s farkával és első lábával tőle telhetőleg verdeste a földet. Ez volt nála a taps. Végre pedig túlárado kéjes örömeben elkezdett esaholni, mintha mondta volna: «újra, újra!»

E gyengéjét fel is használtuk a Küczülinek. A következő nyáron ugyanis azt kezdtük észrevenni, hogy a Küczüli szerfelett elravaszodott, s ha meleg időben akartunk vadászni menni, mihelyt szándékunkat észrevette, úgy elbújt, hogy semmiképp sem akadtunk rá. Hiába hittuk, fenyegettük ilyenkor, mintha a föld nyelte volna el, a füle botját sem billentette.

Egyszer épen egy forró júliusi délután akartunk nagyszerű vadászatot csinálni. A nyúl igen sok volt, s nemcsak a csósz puskáját kaptuk meg, hanem az ispán is ide adott egy félkakasú kérésővűt! Nagyszerű! Ilyen vadászatot még nem látott Európa. A Küczüli is épen kéznél volt, ott hűsült az asztal alatt. Mi meg elkezdtük a puskákat tölteni, tisztogatni, port, sörétet mérgettünk a bodzafa-tölténytartókba, csepfőjtást göngyölgettünk, stb. Végre készen voltunk a nagyszerű hadjáratra.

«Mehetünk. Küczüli ne! Füttü!»
De a Küczüli már akkor sehol sincs. Hült helye az asztal alatt.

«Ejnye semmiházi hova lett? Észrevette, hogy vadászni készülünk, hát elbújt valahova! Ugyan hova lehetett az imposztor! Keressük! Küczüli! füttü, füttü!»

Felhajhásztuk aztán a konyhát, ólakat, szint, boglyák alját, mindent, de a Küczüli csak nincs. Még a szomszédba is átmentünk: nem látták a Küczülit? de biz ott sem látták. Nincs és nincs! Már pedig a Küczüli nélkül nem érünk semmit.

«No — mondom a bátyámnak, — várj, ha csak a föld nem nyelte el, mindjárt előkerítem én a Küczülit!» Azzal előveszek egy ócska gitárt, megpengetem s elkezdem dalolni:

«Nemes Ocsán csuda esett,
Küczüli a vízbe esett.»

a mint eddig érek, egyszer csak hallom: kipp, kopp. Intek a szememmel a bátyámnak: hallod? ez a Küczüli; a farkát csóválja, az kopog, a mint valamibe verődik. De hol kopoghat a róka, mikor mindenütt összekeresztük? A mint aztán tovább folytatom hogy:

«Ityolat, patyolat,
Küczüli a víz alatt.»

hát egyszer csak megmozdul az ágyterítő, s szörnyű bűnbánó pófával, nagy alázatosan búvik ki alóla a Küczüli.

Persze, hogy jól elnaspángoltuk ő kelmét, de azért még máskor is kellett meleg időben a nótájával előcsalogatni.

Hűvös időben aztán nagy buzgalommal vadászott s nem volt az a ravasz nyúl, a melyiket ki nem hajtott volna a nádasból. Hanem aztán megkívánta, hogy ha ő ügyes, hát a vadász is ügyes legyen s az ő kizavart nyulait el ne hibáztassa. A bátyámmal meg is volt elégedve, de már magamat nagy igazán csak amolyan koczpuskának tartott. Apránként kiismert az imposztor s csak úgy immel-ámmal jött velem.

Egyszer is ketten mentünk ki, már t. i. én és a Küczüli. Hogy jó kedvre hangoljam, eldanoltam neki a nótáját. S csakugyan nagy kedve is szottyant; csakhamar becsörtetett a

nadásba s mentül hamarabb kiszorított egy nagy nyulat. Rácserszentek a csósz flintájával, hát a nyúl még egészségesebb, mint valaha. A Küczüli nem vette zokon a dolgot, még mindig eszébe volt, hogy a nótáját eldaloltam, rám nézett hát biztatón s megesóvalta a farkát: odase neki, gazdám, mindjárt hajtok én másik nyulat! Hajtott is csakugyan, de biz azt megint elhibáztam. Ez már sehoggy sem tetszett Küczülinek, s olyan kicsinylőleg pislantott rám, hogy szinte megresteltem a dolgot s elkezdtem a Küczülinek magyarázni, hogy nem én vagyok a hibás, hanem a csósz puskája rossz. De a Küczüli úgy látszik nem sokat adott a mentegetőzésre, kedvtelenül kullogott mellettem s nem akart a nádba menni. Végre sok biztatásra megint neki durálta magát s nem sokára kizavart egy nyulat. A rossz puska elcserszen, de a nyúl vígan elszalad. A Küczülinek sem kellett több, szörnyű megvetőleg végig néz rajtam, azzal farkát lába közé csapva hajrá! lóhalálában visszanyargalt a faluba, engem pedig szépen ott hagy a faképnél: ilyen emberrel nem érdemes vadászni!

Nem is jött aztán velem sokáig vadászni. A nótáját szívesen végig hallgatta, de a rétre még sem jött utánam. Egyszer aztán megint kegyébe vettem, s ettől fogva egyetlenkedéseimet is láthatatlanná tettem.

Volt ugyanis a mészárosnak egy retentő nagy kutyája, a melyik a Küczülit egy ízben nagyon megtépázta. A Küczüli nem felejtette ezt el s szíve mélyből gyűlölte a nagy mészároskutyát. Egyszer a szobában benn ülve, hallom, hogy az udvaron valami nagy riadalom esik s a Küczüli iszonyú mérgesen ordít, ugat, úgy, mintha legalább is farkas járna a ház körül.

Mi lehet ez? Mi baja a Küczülinek? Kimegyek az udvarra, hát látom, hogy a nagy mészároskutyá egész büszkén ott sétálgat, a Küczüli pedig egy sarokba húzódva keservesen ugatja, szeretné szörnyen megtámadni, de nem meri.

No Küczüli várj, boszút állunk halálos el-lenségeden, úgy is magamat is majd lehúzott már egynehányszor ez a gonosz kutya. Előkeresek hát hirtelenében egy jó suhogót, s hajrá neki a nagy kutyának. A szél épen akkor csapta be az ajtót, úgy, hogy a mészáros kutya csakis a kerítésen menekülhetett volna. Neki is ugrott, de a mint már félig kin volt, előrohant a Küczüli s bele harapott a lábába. A nagy eb aztán sem ki, sem be nem tudott menni, magam pedig neki álltam a suhogóval: nesze, nesze, a mért a Küczülit megtépted. A Küczüli pedig, a mint tartotta a nagy kutya lábát, hátra-hátra fordította a fejét, szintúgy mosolygott örömeiben, aztán pislogott hol rám, hol a nagy kutyára, intgetve: csak üssed kedves gazdám, üssed! Végre elszabadult a nagy eb, hang nélkül elszaladt vagy száz lépést s csak ott jutott eszébe, hogy jajgatni is kéne. A mint ezt meghallotta a boldog Küczüli, elkezdett a földön henteregni, bukfenecezni, azután körülgrándozott, nyalta a lábomat, vihogott: győztünk gazdám, győztünk! Végre pedig mint egy diadalmas hős, nagy büszkén végig sétálta az udvart.

Ettől fogva nagy embere lettem a Küczülinek, s hidegben, melegben mindig szívesen jött velem vadászni, s akárhány nyulat elhibáztam, oda sem nézett neki, úgy tett, mintha észre sem vette volna; nagy buzgósággal kerestek másikat. Pedig nem hiába gyűlölte szegény Küczüli a koczavadászt. Végre is ez lett a veszte.

Egy vasárnap eljött hozzánk a szomszéd városból egy beszédes bolto segéd, s fogadta, hogy minden nyulat kiló a határból. Neki is volt készülvén szörnyen: bagolyfejes vadászkalap, vízhatlan eszima, remek duplapuska, czifra tarisznya, iszonyú sok töltény s mellé fényes

A PANAMA-BOTRÁNY.

Két hónap óta tartja már lázban Páris s vele együtt az egész művelt világot az a nagy botránypör, mely a Panama-csatorna építésével áll összeköttetésben s melyről már több ízben megemlékeztünk. Teljes egy hónapja annak is, hogy a Panama-társaság igazgatói vizsgálati fogságban vannak s kihallgattattak. Ezenkívül a nyilvánosság minden közege s különösen egyes boulangista-párti lapok minden lehetőséget megtertek, hogy a botrányt még nagyobbítsák s csaknem minden szereplő kiválóbb politikust igyekeztek a sárba rántani, köztük oly férfiakat is, minők Freycinet, Floquet, sőt magát a köztársasági elnököt, Carnot-t is gyanúsítani kezdték; oly férfiakat, kik még csak kevéssel ezelőtt is a francia nemzet büszkeségei voltak, nem is említve Lesseps Ferdinándot és Eiffelt, a két világhírű francziát, kik a Panama-társaság igazgatóiként is szerepeltek s kik közül az utóbbi, a mesés hírű torony építője, már egy hónap óta a Mazas-börtön vizsgálati fogságában van s Lesseps is csak akkor védte meg ettől, de nem attól, hogy a «nagy francia» nevé már életében sárral dobálják.

A lázas és izgatott kutatások, nyomozások nem képesek teljesen tisztázni a botrány részleteit. Talán sohasem fogjuk igazán megtudni a részleteket. A legfőbb megvesztegetők egyike, Reinach báró, már halott, s a másik, Herz Kornél, habár még csak 47 éves, szintén haldoklik s ha talán felgyógyulna is, nagyon kérdéses, vajjon Anglia, hova menekült, kiadja-e? Két más egyén, kik a vesztegetésben résztvettek, Arton és Oberndörfer, elmenekültek s a párisi rendőrség nyomukat sem találja. A többiek pedig, még maguk az igazgatók is, nagyon kevések voltak beavatva a megvesztegetések részleteibe s így vallomásaik, bármily valószínűk is, bizonyító erővel nem bírnak.

De általánosságban tudjuk, hogy a vesztegetések óriásiak voltak. A Panama-társaság igazgatói már jó korán értesültek arról, hogy az éghajlat és talaj természete rendkívül megnehezíti az építést, de azért sohasem tarták fel a nehézségeket a nagy közönség előtt; ellenkezőleg, valódi szédelőst folytattak abban is, hogy a munkálat előhaladásáról fényes jelentéseket kürtöltek világgá. Ebben a szorult helyzetben került a társasághoz Herz Kornél, ez az eszes és tevékeny szédelőg, ki ajánlatot tett Lessepsnek, hogy ha 10 millió frankot kap, az ő közbenjárása folytán a kormány új részvények kibocsátását engedélyezni fogja. A kormány meg is adta ezt az engedélyt, de a képviselőház megtagadta. Ekkor a képviselőket vesztegették meg tömegesen. Majd ismét egyes kormányoknak adtak pénzt különféle célokra. Nagyan számíva, mintegy 600 milliónyi rengeteg összeg dobotott ki így a Panama-társaság pénztárából csupán megvesztegetési célokra.

Milyen volt ez az eljárás, láthatjuk Baihaut példájából, mely most saját vallomása s Lesseps Károly, a nagy Lesseps fia adatai nyomán meglehetősen tisztázva van. Baihaut, ki ötven éves, kezdetben mérnök volt, de 1877-ben Haute-Saône departementből képviselővé választva, csakhamar szomat tevő politikussá, s mint ilyen 1886 elején miniszterré is lett. Épen ez időtájt került szőnyegre a Panama-sorsjáték tervezete. Baihaut, ki régebben a Panama-társasággal üzleti összeköttetésben állott, s a «Crédit lyonnais»-nél működött, főképp Blondin Lipót egykori kartársra közreműködésére benyújtotta ezt a tervezetet a képviselőháznak, de ezért, mint Lesseps Károly állította, egy millió frankot követelt a társaságtól, melyet több részletben kellett volna neki kifizetni. A terv benyújtásakor csakugyan fizettek neki 375,000 frankot, mert — mint Lesseps Károly magát kifejezte — ezt az összeget kénytelen volt a miniszternek odaadni, a minthogy az ember örjáit odaadja az erdőben leselkedő rablónak. Többet ugyan nem kapott, de sulyosbítja bűnös voltát, hogy a megvesztegetést mint miniszter fogadta el, sőt követelte. Baihaut Lesseps vallomása következtében most már maga is elismerte a vizsgálóbíró előtt, hogy bűnös.

Más esetekben természetesen nem lehetett ily világosan kisűtni a megvesztegetést, de gyanúsak lettek mindazok, kik a Panama-társaság sorsolásának, vagy új részvényei kibocsátásának megszavazásában részt vettek. Így került szóba maga a köztársaság elnöke, Carnot is, ki kezdetben ellene volt az új kibocsátásnak, később azonban, mint miniszter, hozzájárult annak előterjesztéséhez, bár senki sem meri állítani, hogy pénzért. A megvesztegetésekre vonatkozó chequeket egy része állítólag megvan Arton birtokában, s ezeken Fontane Marius megismerte saját írását. Ez a Fontane volt a Panama-társaság főtítkára, s részt vett az összes munkálatokban; mindamellett aránylag keveset tud a megvesztegetésekről, melyeket Reinach, Herz és Arton intéztek. Fontane, ki 1838-ban született, s még a szuezi csatorna építése óta állandó összeköttetésben volt Lesseps Ferdinánddal, kiváló pénzügyi kapacitás, s e mellett jeles író, ki több regényt adott ki, meg egy még be nem fejezett több kötetes világtörténetet is irt.

Az elharácsolott milliók történetének egyik érdekese részleteként följegyezzük, hogy a szédelő vállalat részben magukat a szédelőgöket is anyagi romlásba juttatta. Mondják, hogy maga Lesseps Ferdinánd is anyagi zavarokban van. Tény azonban most már, hogy a sokszoros milliomas Reinach báró, ki a vesztegetések főintézője volt, főképp a lelketlen Herz zsarolásai miatt anyagiilag egészen tönkre volt menve, mikor a botránypör kezdetén meghalt, vagy, a mi valószínűbb, öngyilkossá lett. Monchicourt, a Panama-társaság élelészü liquidátora, kinek arányát most szintén közöljük, a többi más vádlottra vonat-

ITTHON VAGYOK.

Itthon vagyok, haza jöttem,
Üdvözöllek szülőföldem;
Mely után e szív sovárgott,
Láthatom már rónaságot,
Szent szabadság képe te.

Tündérhonba visz bár útunk,
De a honnan kiindultunk,
Oda vágyik, visszavágyik,
A bölcsőtől a halálig
Árva szívünk untalan!

Itthon vagyok, itthon újra,
S a föld minden koszorúja
Nem oly kedves, nem oly drága,
Mint egyetlen szál virága
Te földednek, én hazám!

Itt bimbózott gyermekésem,
Álmaimnak szép kertjében;
Szívem földjét itt ápolta,
Imádsággal itt áldotta
Az én édes jó anyám.

Ó már nyugszik, szíve nem ver,
Mely tele volt szeretettel;
Mégis, mégis — érzem, áldom —
Most is ő az, ki pályámon
Hűn kísér, áld és szeret.

Pihenj békén, drága lélek,
Nékem szent e föld, míg élek;
Mert itt porlad a te hamvad,
Itt hull rá a legszebb harmat,
Hálám könnye, jó anyám!

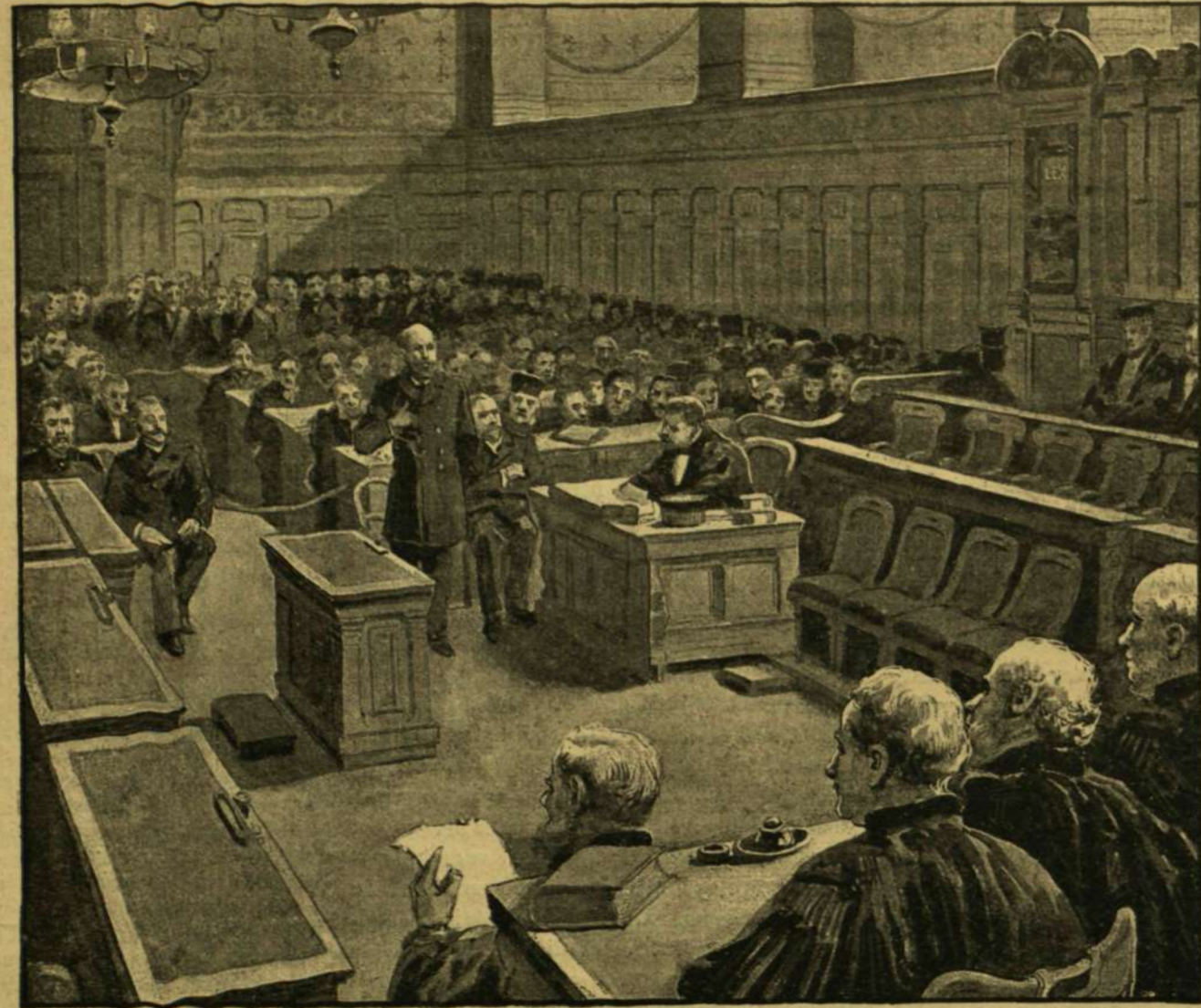
SANTHA KÁROLY.

ELBOLYONGNI...

Elbolyongni más-más tájra,
Boldogtalan lelkeim vágya
Folyton újabb szárnyakat ölt;
Azt se tudja meddig, merre,
Nyugalmat sehol se lelve,
Víz a vágy, mint szél a felhőt.

Szállodgáló vándorfelleg
Visszatér meg újra elmeig;
A vágy engem még se térít,
Lelkem bár a felhő maga, —
De csakis könyhullatásra,
Bolyongásra mind a sírig...

SÓ FERENCZ.

A PANAMA-PÖR TÁRGYALÁSA: LESSEPS KÁROLY A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT.

A FOGHÁZ EGYIK FOLYÓSÓJA.

A BESZÉLŐ-SZOBA.

A PÁRISI 'MAZAS' FOGHÁZBÓL.

PÉRIER A TÖRVÉNYSZÉK ELNÖKE.

FONTANE MARIUS.

BLONDIN LIPÓT.

LESSEPS KÁROLY.

BAIHAUT.

COTTU HENRIK.

ARTON.

A SÉTA-KÖRÖND.

UT A VIZSGÁLATI FOGLYOK ÉS ELITÉLTÉK ZÁRKÁI KÖZÖTT.

A PÁRISI 'MAZAS' FOGHÁZBÓL.

közölg is kimutatta, hogy a milliókból az intézők kezén nagyon kevés maradt.

A Panama-botrány szereplőiről adott arcképeink közt találja az olvasó *Périer*-t is, ki a felelőségi törvényszék elnöke, mely előtt már január 10-ike óta tart a Panama-társulat igazgatói ellen esalás miatt megindított pör. Az igazgatók egyike *Cottu* Henrik, ki a botrány első kitérőkor megszökött Párisból Bécsbe és Budapestre jött, állítólag hogy bizonyos iratokat biztosságba helyezzen, aztán visszatérve Párisba, önkényt jelentkezett és le is tartoztatták.

A «MAZAS» BÖRTÖN.

Sokszor emlegették a közelebbi napokban Páris nevezetes fogházát, a Mazas börtönt, avval a már világhírré jutott pörrel kapcsolatban, melyet a Panama-csatorna részvénytársaság főemberei és a társaság pénzeinek elhárcsolói ellen indítottak, s folytatnak kimélet nélkül. Itt a börtönben várják sorsuk eldőlését a híres, nemrég még közbeszülésben állott urak, kiket a visszadélésekkel vádolnak.

A «Mazas» börtön a Diderot-boulevardra nyílik, s mint céljához illik, kőből és vasból készült roppant kiterjedésű épület. A francia világváros újjáalkotója, *Haussmann*, Szajna-megye főnöke, III. Napoleonnál hiába sürgette a fogház lebontását, mert, habár erődszerű külseje, a sok száz börtönablak vasrácszatával, csakugyan nem illik a főváros közepére, a császár nem tudta magát elhatározni arra, hogy a szükség esetében katonai védőponton is használható épületet lebontassa. Mint az épület homlokzatának kőlapjába vésett cím mondja, a «Mazas» letartóztatott és fenyítő-fogház.

Letartóztatás alatt a vizsgálati fogságot kell érteni, a mennyiben a «Mazas»-ba csak a párisi rendőrök, vagy az államügyész parancsa folytán letartóztatott egyének jutnak. Mint fenyítő-fogház az egytől három hónapig terjedő időre elítéltek számára szolgál. Hosszabb börtönbüntetéseket a fegyezcnek Párisban a «la Santé» és «Grande Roquette»-ben, az egy éven túl terjedőket pedig *Poissy*, *Melan*, *Gaillon*, *Loos* vagy *Beaulieu* fogházaiban kell leülni.

A «Mazas»-ba naponta kétszer, u. m. délben és este hét órakor szállítják a «depót»-ból, vagyis a rendőrség fogházából a vádlottakat. Némelykor csak egy kocsi-szállítmány érkezik; de vannak napok, mikor hét, sőt nyolc kocsi is alig győzi a szállítandókat bevinni. A jövevényeket mindenek előtt a főkapu bal oldalán levő irodába vezetik, hol a szokásos megmozgás, méretés, fényképezés, fürdetés és öltöztetés után számmal látják el a aztán zárkákba kísérik be. A zárkák nem egyformák. Vannak kényelmesebben berendezett szobák, olyan vádlottak számára, kiket állásuknál fogva erre méltóknak tartanak; a közönséges zárka bútorzata egy matraczal, fehér lepedővel és két gyapot-takaróval ellátott faágy, továbbá asztal, szálmászék és mosdó-készlet. Télen hat órakor, nyáron pedig négy órakor mindenki felkel, ágát rendezi és mosakodik.

A börtön udvarának közepén áll a sétatörőd, negyven, teljesen elkülönített zárkával. Itt a foglyok naponta egy-egy félórát sétálnak, de a nélkül, hogy egymást látnák, vagy egymással beszélhetnének.

Az étkezés reggel, délben és este megszabott időben történik, oly formán, hogy a különféle emeletek folyosóira elhelyezett síneken mozgó asztalokról a foglyok néhány perc alatt kiszolgálhatják. A kinek módjában áll, tulajdon konyhájából, vagy pedig vendéglőből viteti az ételt. Ebben a kiváltságban azonban csupán a vizsgálati foglyok részesülnek, míg az elítéltek semmit sem kaphatnak kívülről. Hetenként kétszer fogadhatják a foglyok családjuk tagjait, vagy ismerőseiket. E célra egy sűrű vassodrony rácsozat által két felé osztott terem szolgál, melynek külön zárkában a foglyok ülve vagy állva beszélhet. Minthogy a rácsozat nagyon sűrű és a válsztó faltól meglehetősen távolsgában áll, suttogva beszélni nem lehet. A látogatás egy félóraig tarthat. Ellenben védőkkel a vádlottak egy külön e célra berendezett zárkában tanuk nélkül bármeggid is beszélhetnek. Ez utóbbi intézkedés a harmadik százárság idejéből való.

A beteg foglyok számára az épület egy külön osztálya van berendezve. Ott a beteg a legjobb

gondozásban részesül s teljes felüdüléséig minden törvényes zaklatástól menten marad.

Magától értetődik, hogy az elítéltek és vizsgálati foglyok egymástól elkülönítve tartatnak. A vizsgálati foglyok zárkái egy külön közre nyílnak, mely a főépületet a zárkától elválasztja. Ily formán minden szökési kísérlet lehetetlen, mivel még azon esetre is, ha valamely fogoly sikeresen zárkájából kijutni, az említett közön álló őrszemek rögtön észre vennék.

Az 1850-iki államcsiny első napján a «Mazas»-ban letartóztatott különféle államférfiak, tábormok s egyéb politikai nevezetességek külön vizsgálati zárkákba jutottak; de, midőn aztán a foglyok száma a kétezret is meghaladta, hárman, sőt négyen is szorultak egy szobába.

Az elítéltek a zárkákban nekik való munkát kapnak. Többnyire papírzsákok, vagy tégés készítésével és zöldség szárítással-foglalkoznak, a miért az illető vállalkozóktól bizonyos összeget kapnak, mely kiszabadulásukig javukra iratik.

Az épületben példás rend uralkodik s nem volt reá eset, hogy járványok alkalmával a betegek létszáma szaporodott volna. A vizsgálati börtön telefon útján hírvil adott parancsára a vádlottak külön kocsiakon a törvényszéki épületbe s onnan ismét visszakísértettek.

A «Mazas»-ban letartóztatottak és fegyezcnek száma ezer, ezerkétszáz közt változik. Ennél többben nem férnének el a nagy épületben. Nevezetes jelenség, hogy a fentebbi száz évtizedek óta legfőkébb három, vagy négy százalék különbséggel megmarad, habár a főváros lakossága az utolsó húsz év alatt tizenkét százalékkal szaporodott.

A MAJMKOK NYELVE.

Garner tanár Amerikában hosszú évek során az állatok nyelvének kifürkésztésével foglalkozván, e részen tett tapasztalatairól egy könyvet írt, melyből a következő érdekes adatokat közöljük:

«A chikagói állatkertben — írja Garner — két majmot, mely addig egy kalitkában együtt volt bezárva, két külön helyiségben oly módon helyeztem el, hogy egymást nem láthatták és egymás hangját nem hallhatták. Ezután a nőstény kalitkájában egy nagyon érzékeny szerkezetű fonográfot állítottam fel s mindenféle fogások által arra birtam a nőstény majmot, hogy néhány hangot ejtsen ki, melyeket a fonográf hengere azonnal fölfogott. Midőn aztán a fonográf ezen hangokat a hím majom előtt ismételte, az utóbbi csalhatatlan jelek által kimutatta, hogy a szavakat megértette. Azonnal kereste titokzatos társát, ki hozzá így beszélt. Jobb karját téve bedugdosta a fonográf kürtjébe s folyton belekandikált.

«A hím majom hangjai nem tettek a nőstényre valami különös hatást, mivel azokat a henger nem elég tisztán vette föl.

«Ezen eljárást különféle fajú majmokkal mindaddig ismételtém, míg hangjaikat megtanulván, azokat utánozni is tudtam. Eddigél a kapuczinus-majom nyelvének kilencz szavát ismerem, melyek azonban különféle hangjelzéssel kiejtve, más jelentéssel is bírnak. Így például, az a hang, melyen a majom enni-valót kér, másféle kiejtéssel más egyebet jelent, és pedig a jóllét és a halálkodás kifejezését, mivel az évs, mint minden állatnál, a majomnál is fő fontosságú dolog.

«Ha a majom azt a hangot könyörgő tagjelzéssel ejti ki, akkor azt jelenti: «adj, de mindjárt!» Az ijedséget, meglepetést, vagy valamely ismeretlen alak közelgését külön, de mindenkor egyforma hangon jelzik. Ezen hangok sikertelt utánzását a majom rögtön megérti.

Garner tanár jelenleg a Kongo vidékén utazik, hol az anthropoid majmok, u. m. a gorillák és csimpánzok nyelvét fűrkészi, mely szerinte az emberi nyelvhez oly hasonló, hogy azt nagyon könnyen utánozhatjuk. Nézete szerint ezen nyelvet idővel ép úgy meg fogjuk érteni (?), mint bármely más vad népfaj nyelvével, mely előttünk eddigél teljesen ismeretlen volt.

Könyvének második részében azt bizonyítja Garner tanár, hogy a majom nemcsak természeti ösztönnel, de valóságos észszel is bír. Beh kár, hogy a boldogult Darwin leszármazási tanácsán ezen dalaát meg nem érthette.

VÁRKASTÉLY A KÁRPÁTOKBAN.

REGÉNY VERNE GYULÁTÓL.

Francziából fordította HUSZÁR IMRE.

(Folytatás.) (6-ik közelemény.)

Patak orvos lépett be, a szobába, a kit ugyan bajosan lehetett volna ama gonosz tündérek valamelykének tartani, a kikről Hermod mester beszélt.

A betege csakugyan meghalt, s ez inkább orvosi éles látásáról, mint szakbeli ismereteiről tett tanúságot és «doktor» Patak sietett a «Mátyás király»-nál egybegyűlt társasághoz.

«No, végre itt van», kiáltá Koltz uram.

Patak úr sietett kezét szorítani mindenkivel és meglehetősen gúnyos hangon mondá:

«Hát, barátim, még mindig a várkastélyról, a csort várkastélyáról beszélgettek?... Oh! a gyávák!... De ha az a vén kastély füstölögni akar, hát hagyjátok füstölögni!... Hát a mi tudós Hermodunk nem füstöl-e egész nap?... Valóban, az egész vidék rémületben van!... Látogatásaim alatt egyébről se hallottam beszélni... A hazajáró lelkek tüzet gyűjtöttek a várban!... Hát miért ne tegyék, ha náthások?... Ugy látszik, hogy május hónapban is hideg van a vár tornyában, haneha kenyeret sütnek a másvilágbeliek számára!... Hiszen ott is kell enniük az embereknek, ha csakugyan igaz, hogy feltámadunk. Talán a mennybeli pékek telepedtek meg abban a bagolyfészkekben...»

«És «doktor» Patak kiapadhatatlan bőbeszédűséggel még egy egész csomó ilyetén tréfát boosá-tott közre, teljességgel nem nagy épülésére a falubelieknek.

Hanem azért hagyták beszélni.

Vége a bíró megszólalt:

«E szerint, orvos úr, kegyelmed semm fontosságot sem tulajdonít annak, a mi a várban történik.»

«Nem én, Koltz uram.»

«Nem azt mondta kegyelmed, hogy kész volna elmenni oda... ha biztatnák?»

«Én?» mondá az egykori betegpólo, a ki nem igen szívesen látszott venni, hogy a szavaira emlékeztették.

«Persze, hogy mondta, megpedig több ízben», erősíté az iskolamester.

«Mondtam... no, hát mondtam... és ha csak azt akarják, hogy ismételjem...»

«Nem arról van szó, hogy ismételje, hanem, hogy megtegye», mondá Hermod.

«Hogy megtegyem?»

«Ugy bizony, — mondá Koltz uram, — és nem is biztatjuk rá kegyelmedet, hanem csak szépen kérjük.»

«Be fogjátok látni, barátim... bizonyára... egy ilyen vállalkozás.»

«No hát, miután az orvos úr hadozni lát-szik, nem is kérjük, hanem azt mondjuk, hogy nem meri megtenni», kiáltá Jónás.

«Már, hogy én ne merném megtenni?»

«Nem ám, doktor úr.»

«Nagyon heveskedel, Jónás, — mondá a bíró. — Nem kell ingerelni Patak urat... Tudjuk, hogy ő szavatartó ember és a mit mondott, hogy megteszi, meg is fogja tenni, már csak azért is, hogy szolgálatot tegyen a falunak és az egész vidéknek...»

«Hát csakugyan komolyan beszéltek? Azt akarjátok, hogy elmenjek a kárpáti várkastélyba?» kérdé az orvos, kinek piros-pozsgás arca egyszerre elhalványodott.

«Ez alól ki nem vonhatja magát, — viszonzá Koltz uram határozott hangon.

«De kérlek, barátim... Kérlek benneteket, —

«Már ki van okoskodva az egész», — mondá Jónás.

«Legyünk igazságosak!... Mi hasznom volna belőle, ha oda mennék?... és mit talál-nék ott?... Nehány derék, becsületes embert, a kik a várkastélyban kerestek menhelyet és senkit sem bántanak...»

«Ha csakugyan derék, becsületes emberek, — mondá Hermod mester, — akkor kegyel-mednek se kell tőlük félni, és módjában lesz felajánlani nekik a szolgálatait.»

«De ha a szolgálataimra szükségük volna, — viszonzá «doktor» Patak, — és ha elhivatná-

«Hát, barátim, még mindig a várkastélyról beszélgettek?»

A rémület tetőpontra hágott.

VÁRKASTÉLY A KÁRPÁTOKBAN.

«talán nem is füst... Határozottan nem az... Én nem megyek a várkastélyba.»

«Én elmegyek!»

«Deck Miklós, az erdősz, e két szóval belele-gyedett a társalgásba.

«Te... Miklós?» kiáltá Koltz uram.

«Én... De csak azzal a feltétellel, hogy Patak úr is velem jön.»

Ez egyenesen az orvoshoz volt intézve, a ki szinte felugrott a helyéből, hogy elhárítsa ma-gáról e felhívást.

«Mi jut eszedbe, Miklós? — kiáltá. — Én kisérejelek el téged?... Bizonyára kellemes séta lenne... így kettesével, ... ha volna valami haszna a koczkázatnak... Hiszen jól tudod, Mik-lós, hogy már ösvény sem vezet a várkastélyhoz... Oda sem tudnánk jutni...»

«Megmondtam, hogy el fogok menni, — felelé Deck Miklós, — és mivel mondtam, meg is teszem.»

«De én... én nem mondtam, — szabadko-zott az orvos oly erőlyesen, mintha valaki nya-kon csipte volna.

«De bizony mondtá kegyelmed!... kiáltá Jónás.

«Igen... igen!» — kiáltá egyhanglag az egész gyülekezet.

Az egykori betegpólo minden oldalról sa-rokba szorítatván, nem tudta, hogyan mené-küljön. Ah! mennyire megbánta, hogy szájhös-ködésével oly okatlanul befonta magát. Soha sem hitte volna, hogy komolyan a szaván fogják és kényszeríték, hogy a börtöt a vásárra vigye... És most nem szabadulhat tőle a nélkül, hogy nevétségessé ne legyen az egész Macessed előtt. Sőt az egész Vulkán-szorosban környortelentül kigúnyolták volna. Rászánta tehát magát nehéz szívre.

«No hát... ha úgy akarjátok, — mondá, — elkísérem Deck Miklóst, noha ugyan hasztalan vállalkozás lesz.»

«Helyes!... orvos úr, helyes!» — kiálták a «Mátyás Király» összes vendégei.

«És mikor indulunk, Miklós?» kérdé Patak negélyzett, közönyös hangon, a mely nagyon hiányosan palástolta gyávaságát.

«Holnap reggel, — felelé Deck Miklós.

Ezen utolsó szavakra meglehetősen hosszas csend következett, a mely Koltz uram és a töb-biek megilletődésének igaz voltáról tanuskodott.

A poharak kiürültek, a kancsó is, és még sem jutott észbe senkinek eltávolozni a koreszmából és hazamenni, noha az idő már későre járt. Jó-

«Én nem megyek a várkastélyba.»

«Én elmegyek!»

«Deck Miklós, az erdősz, e két szóval belele-gyedett a társalgásba.

«Te... Miklós?» kiáltá Koltz uram.

«Én... De csak azzal a feltétellel, hogy Patak úr is velem jön.»

Ez egyenesen az orvoshoz volt intézve, a ki szinte felugrott a helyéből, hogy elhárítsa ma-gáról e felhívást.

«Mi jut eszedbe, Miklós? — kiáltá. — Én kisérejelek el téged?... Bizonyára kellemes séta lenne... így kettesével, ... ha volna valami haszna a koczkázatnak... Hiszen jól tudod, Mik-lós, hogy már ösvény sem vezet a várkastélyhoz... Oda sem tudnánk jutni...»

«Megmondtam, hogy el fogok menni, — felelé Deck Miklós, — és mivel mondtam, meg is teszem.»

«De én... én nem mondtam, — szabadko-zott az orvos oly erőlyesen, mintha valaki nya-kon csipte volna.

«De bizony mondtá kegyelmed!... kiáltá Jónás.

«Igen... igen!» — kiáltá egyhanglag az egész gyülekezet.

Az egykori betegpólo minden oldalról sa-rokba szorítatván, nem tudta, hogyan mené-küljön. Ah! mennyire megbánta, hogy szájhös-ködésével oly okatlanul befonta magát. Soha sem hitte volna, hogy komolyan a szaván fogják és kényszeríték, hogy a börtöt a vásárra vigye... És most nem szabadulhat tőle a nélkül, hogy nevétségessé ne legyen az egész Macessed előtt. Sőt az egész Vulkán-szorosban környortelentül kigúnyolták volna. Rászánta tehát magát nehéz szívre.

«No hát... ha úgy akarjátok, — mondá, — elkísérem Deck Miklóst, noha ugyan hasztalan vállalkozás lesz.»

«Helyes!... orvos úr, helyes!» — kiálták a «Mátyás Király» összes vendégei.

«És mikor indulunk, Miklós?» kérdé Patak negélyzett, közönyös hangon, a mely nagyon hiányosan palástolta gyávaságát.

«Holnap reggel, — felelé Deck Miklós.

Ezen utolsó szavakra meglehetősen hosszas csend következett, a mely Koltz uram és a töb-biek megilletődésének igaz voltáról tanuskodott.

A poharak kiürültek, a kancsó is, és még sem jutott észbe senkinek eltávolozni a koreszmából és hazamenni, noha az idő már későre járt. Jó-

nás ennél fogva a pillanatot kedvezőnek találta arra, hogy még egy kerülőt tegyen a vendégei közt friss töltesü pálinkával.

Egyszerre, az általános csend közepette egy tisztán érthető hang szólalt meg és a következő szókat mondá:

«Deck Miklós, ne menj holnap a várkastélyba!... Ne menj oda, ... mert szerencsétlenül jársz!»

Ki mondta e szókat?... Honnét jött e hang, a mely mintha láthatatlan szájból szólalt volna meg?... Csakis valamely hazajáró lélek, természetfeletti, túlvilági hangja lehetett...

A rémület tetőpontra hágott. A vendégek nem mertek egymásra nézni; senki sem mert szólani egy szót sem.

A legbátrabb — természetesen Deck Miklós — tudni akarta, miben áll a dolog. Annyi bizonyos-nak látszott, hogy e szókat magában a szobában ejtette ki valaki. Ez érdekesnek elég bátorosága volt a nagy szekrényhez menni és azt felnyitni.

Senki!

Bement a koreszmába nyíló földszinti szo-bákba.

Senki!

Kinyitotta a koresma ajtaját, kilépett és végig ment a terrorsan a macsesdi országútig.

Senki!

Néhány perez múlva Koltz uram, Hermod mester, «doktor» Patak, Deck Miklós, Frik, a pásztor, és a többiek eltávoztak a koreszmából, magára hagyván Jónást, a ki sietett az ajtó kettős lakattal bezárni.

Ez éjjel Macessed lakói erősen eltorlaszolták a házaikat, mintha valamely kísérteties túnemény fenyegette volna őket.

Az egész faluban rémület uralkodott.

(Folytatás következik.)

HAMPELNÉ, PULSZKY POLYXENA.*

A magyar tanítónőknek egy igazi jó barátját mutatjuk be ez alkalommal olvasóinknak: egy európai műveltségű, de igaz magyar érzésű asszonyt, a nő magasabb műveltségéért és tágabb munkaköréért szóval és tettel küzdő úri-

* A «Nemzeti Nénevelés» a «Mária Dorothea egye-sület» körében és javára tartott nyilvános előadások alkalmából közli ez előadások kezdeményezésének. Hampele Pulszky Polyxena asszonynak sikerült arcképét. Onnan vesszük át úgy az arcképet, mint az arcképp mellé írt meleg hangú cikket. Szék.

nőt, ki azonban első sorban jó háziasszony, feleség és édes anya.

Ismerjük és szeretjük őt mindnyájan, mi fővárosi tanítónők, hisz ő is segített nekünk megalkotni a *mi egyesületünket*, a «Mária Dorothea egyesület»-et; ott dolgozik és fáradozunk ma is annak megerősítésén, s biztat és bátorít ott, hol csüggedünk, tanácsol, a hol tétozunk, s támogat, a hol erőnk fogyatékos. Ismerjük és szeretjük mindnyájan, mert bátorítása, tanácsa és segítsége nem csupán a részvét, nem a leereszkedő szánakozás ösztönzéséből, hanem a megbecsülés és rokonszenv édes forrásából fakad, s nem kicsinyességünk és gyámoltalanságunk érzetét kelti fel bennünk, hanem fölemel, megvigasztal és lelkesít bennünket. Ismerjük és szeretjük mindnyájan, mintha egészen a miénk, egészen mi közülnünk való volna, mert érezzük, hogy bár előkelő társadalmi állása fölénk helyezi, a közös eszmék iránt való lelkesülés velünk egyenlővé teszi, mert érezzük, hogy ő a tanítónői hivatást becsüli, az általunk teljesített munkát tiszteli, s bennünk a haza javáért fáradozó becsületes munkást szereti.

Valóban eldicsékedhetünk vele, hogy Hampelné Pulszky Polyxena szereti a tanítónőket, annyira szereti, hogy értük fáradozni és velük dolgozni nemcsak érdemesnek tartja, de kiesibe mult, hogy a tanítónői hivatásra magát föl nem avatatta, hogy a tanítónői képességet csupa rokonszenyből és hivatásszeretből magának meg nem szerezte. Az igaz, hogy neki, ki oly kitűnő nevelésben részesült, kinek atyja házában, a magyar nemzeti múzeum igazgatója házában a legkiválóbb hazai és külföldi tudósokkal nyílt alkalma naponta társalognia, kinek magasabb kiképzetésén a tudományos egyetem legheirősebb professzorai versenyeztek: neki valóban nem kerülhetett volna nagy fáradságába az elemi és polgári tanítónőképzés megszerzése. Nem is került az elkészülés nagy fáradságába, s a hol egyetemen a szakszerű ismeretek tekintetében pótolni, kiegészíteni, teljesebbé tenni kellett, azt igazi tudásvágygal és fáradságot nem ismerő lelkesedéssel végezte. Már épen a vizsgálat letevésére jelentkezett, midőn egy nagyobb görögországi utazás, melyet egy, az édes atyja által vezetett, előkelő és tudós társaságban tett meg, e feltett szándékától elállni kényszerítette. Teljes mértékben élvezte az utazást, s mindnyájunknak élénk emlékeztében vannak még azok a szép tárcza-levelek, melyeket klasszikus Görögországból ifjú leányhoz illő lelkesedéssel, de komoly tudóshoz méltó alapos ismeretekkel az «Egyetértés» és más napilapok számára írt.

Ez a görögországi út s nem sokkal ezután bekövetkezett férjhez menetele tevékenységi vágyát és nemes ambícióját a tanítónői vizsgálat letevéséről más irányba terelte. A történelmi és régészeti tudományok iránt ébredt lelkesedés szívében s férje dr. Hampel József kitűnő régészünk által is buzdítva, nemcsak alapos tanulmányokra tett e részben szert, hanem irodalmi tekintetben is szép sikereket ért el.*

A tanítónői vizsgálat tehát elmaradt, de a későbbiek között szerzett pedagógiai ismereteknek jó hasznát veszi most mint édes anya, őt apró kedves, szép és eszes (négy fű és egy leány) gyermekeinek ápolásánál és nevelésénél. Mert, bár élénk szellemét tudományos és társadalmi kérdések is foglalkoztatják, gondosságát és önfeláldozó szeretetét családjával és gyerme-

* Több idevágó munkálataik közül fölemlítjük a legújabbat: «Erdészlelők a görög vidékén», az ifjúság számára, mely Charlotta M. Yonge angol eredetűje után írta, a napokban hagyta el a sajtót.

keivel szemben ezek egy hájszállyra sem csökkennek.

Kötelességeit családja és a társadalom iránt nagy munkaképességre való buzgósággal és helyes tapintattal tölti be. A társadalmi kérdések mindenike érdekli; de rokonszenvével leginkább a nők nevelésének s a nők munkaképésítésének és főként a tanítónők ügyének kérdéseit tünteti ki. E részben nem ismer fáradságot, a mint ezt már a Mária Dorothea Egyesület megalkotásánál, s ez egyesület által rendezett kisdidnevelési kiállítás létrehozásánál, legutóbb pedig a leánygymnázium ügyében kifejtett munkássága által is megmutatta. Legkiválóbb érdeme azonban épen a Mária Dorothea Egyesület irányában, hogy az egyesület javára koronként rendezett «tudományos és közérdeklő előadások» ügyét ő kezdeményezte és vezeti. Ez előadásokimmár rendszeres tanfolyamokká lettek, s nagy erkölcsi és anyagi eredményeik első sorban Pulszky Polyxénának köszönhetők. Csak az ő szeretetreméltó egyéniségének volt lehetséges a tudós egyetemi tanár urat az egyesület és a nevelés ügye iránt az elő-

HAMPELNÉ PULSZKY POLYXENA

B. Hirsch Nelli rajza.

adások tartása által nem csupán áldozatra kész, de az ügyért lelkesülő jóbarátokká tenni; csak neki sikerülhetett társaságunk legelőkelőbb köreit az előadások tömeges látogatásaira birni.

De nem irok róla többet. Azt vehetnék szememre, hogy tollam a szív vezérli, nem az ész; hogy nem mérlegelek és méltánylok, hanem magasztalok és — szeretek. Igaz, nem tagadom, én is mint oly sokan közülünk, szeretem ezt a lelkes és művelt magyar asszonyt; de azt hiszem, hogy ha már oly sokan szeretik, az mégis egyedül csak az ő érdeme és nagy érdeme.

SEBASTYENNÉ STETINA ILONA.

EGYVELEG.

* Pompéji romjai között talált emberek. Közel kétezer éve immár, hogy a Vezuv kitörése eltörölte a föld színéről Pompéji városát. Középszerű vidéki város volt messze Rómától s a történelem alig öröklötte meg nevét s mind a mellett a régi római birodalom kisebb városai közül egyiket sem ismeri annyi ember, mint Pompéji. Hirnevet elpusztulásának köszönheti. Véletlen kutatás nyomán 1700 évvel elpusztulása után fölfedezték ismét a várost s a már száz évet meghaladó ásatások lassanként valóságos csudát tártak szemünk elé: egy óserégi várost újból

megelevenedve. A tűzőkádó hogy rengeteg sok hamuja elégette az épületek farészait, ledöntötte a magasabb falak nagy részét, de az egészét védőleg fedte be s most kétezer év múlva csaknem teljesen világos képet nyerünk itt az elfeledett város leplének fokozatos eltávoztatása után. — A pompéji ásatások a mult században s a jelen század első felében terv nélkül történtek, a legtöbb ásató csak kincseket keresett. Mintegy 30 éve azonban terv szerint vezetik az ásatásokat s maga az olasz kormány jelentékeny összeget fordít azok tudományos vezetésére. A színházak, fürdők, templomok, sírok s más középületek már csaknem mind föld felett vannak, egészen világosan láthatjuk az utcákat, sikátorokat s egyes nagyobb házak és üzletek berendezését, de még most is igen sok van a föld alatt s nagyon sok még a teendő. A mult évi ásatások különösen kedvező eredményeket mutatnak fel. Az ötödik városrészben (mert most már a városrészeket, sőt az utcákat s egyes házakat is elnevezték) a «Decumanus major» nevű nagy ház mögött pompás nagy épületet találtak, mely építészetileg is igen nevezetes. Talapzatának mozaikja, a falak freskói, bármennyire megromgáltak is, művészi becselek. Megkülönböztethető benne a konyha, fürdőszoba, a pristin, atrium, melyben négy csinos korinthiai oszlop látható s mellettük számos lakoszoba s az emeletre vezető jó karban maradt lépcső. Butor ebben az épületben is kevés van, sőt a falakon levő töredékek mutatják, hogy közvetlenül a Vezuv kitörése után tolvajok is jártak itt. De próbált tárgyak voltak még, köztük egy bronz lószerszám ezüst szegekkel s két jó karban maradt hulla, egy férfi és nő hullája. Emberi hullákat Pompéji romjai között már régebben is találtak s ilyeneket a nápolyi múzeumban mindig lehet látni. Kitalálták a módját is, hogy az anyai sok századon át föld alatt levő hullákat hogy szilárdítsák meg főszőntvényrelet úgy, hogy a szabad levegő szét ne hulljanak. Az öntvényeken néha az arcvonásokat is meg lehet látni, de ha ezt nem: legalább a természet és kort mindenkor megkülönböztethetjük. Különösen érdekes, hogy ezek az emberek mind kisebbek s gyengébbek, mint a mai kor gyermekei; világos tanúságul a közhittel szemben, hogy az emberi nem testileg is gyarapodik és izmosul. A régi híres rómaiak közé tartoznak ezek az emberek s így vitékek voltak, de azért törpék, s abban a korban ellenfeleik sem voltak magasabbak.

* A papír-pénznek, mint járványos bajok terjesztőjének, sajátosságát mutatja Acosta és Rossi észlelete, kik egyetlen bankótán 19,000-nél több, különféle «csirát» fedeztek fel, melyek közül némelyik — mint a kísérletek kimutatták — patkányokat és tengerinyulákat megmérgezett.

* Sarkvidéki felfedező útazást tett egy Taylor Erzsébet nevű amerikai leány. Kanadának Winnipeg nevű városából kiindulva, a nagy Mackenzie folyó mentén egész az amerikai kontinens sarkvidékeig hatolt s aztán körül utazta a Hudson-öböl-társaság régi éjszakai telepét.

* A legnagyobb meteorok, melyet eddig észleltek, nemrég esett be a Kaspitengerbe, Apseron félsziget mellett. Ez a szikla alakú kő jelenleg 4 méternyire emelkedik ki a tengerből, holott a tenger víze itt 9 méter mély s igen valószínű, hogy az aerolith esés közben részben a földre fúródott.

* Ez is verseny. New-Yorkban a Huber-féle múzeumban Melville Ada asszony és Waterbury úr versenyeztek, hogy ki «az első mester a világon kitarás tekintetében a zongorajátékban». A verseny délelőtt 9 órától éjjelután 1 óra 52 percig tartott, akkor (csaknem 17 órai folytonos zongorázás után) az asszony kidőlt, de versenytársa is csak 8 perccel tovább bírta ki. Mindkettőnek újjai sebesek lettek s kézesuklóik megdagadtak.

* Népek szaporasága. Az európai országokban egy-egy családra jut átlag: Franciaországban 3.00, Dániában 3.01, Magyarországon 3.00, Ausztriában és Belgiumban 4.00, Angliában 4.00, Németországban 4.00, Svédországban 4.00, Hollandiában 4.00, Skóthorban 4.00, Olaszországban 4.00, Spanyolországban 4.00, Oroszországban 4.00 és Irlandban 5.00 lélek. E statisztikai kimutatás arról szól, mely országokban mily arányban van a gyerekek száma. Legtöbb gyermek van tehát Irlandban, azután Oroszországban, — legkevesebb Franciaországban.

LAKODALOM A NÉMET CSÁSZÁR CSALÁDJÁBAN.

Margit főhercegnő esküvőjén és a román trónörökös lakodalmán kívül még egy harmadik fejedelmi nász is volt január hónap Európában. A német császár legifjabbik nővére, Margit hercegnő ment nőül Frigyes Károly hesseni herceghez, ki, mint Frigyes Károly porosz herceg unokája, közel rokona is a menyasszonynak. Margit hercegnő 1872 április 22-én született s így még félig-meddig gyermek volt, mikor azokat a szomorú éveket élte, mikor atyja, a későbbi német császár, San-Remóban, a művelt világ rokonszenvétől kisérve, oly sokáig szenvedett. Itt beteg atyja mellett és derék anyja, Viktória császárné vezetés alatt, a fiatal hercegnő igen művelt és gazdag kedélyű nővé fejlődött, ki nemcsak festői ügyességével, de szeretetreméltó jellemvonásával is biztosította magának a német nemzet rokonszenvét. Mondják, hogy férjhezmenetele is, — fejedelmi lakodalmaknál ritka

kivételkép, — valószínű vonzalom eredménye. Tény, hogy völegényét régóta ismeri, mert az 1868 május 1-én született Frigyes Károly herceg, alig hogy a friburgi egyetemen tanulmányait befejezte, mint testőrhadnagy és hadsegéd állandóan Berlinben tartózkodott s így a hercegnővel gyakran találkozott. A herceg atyja, Frigyes hesseni örgróf, már meghalt s két testvére közül is az egyik, Frigyes Vilmos, 1887-ban egy indiai úton vízbe fullt, a másik, Sándor Frigyes herceg, megvakult.

Az esküvő január 25-én, szerdán volt Berlinben. A német császári család tagjain kívül jelen voltak ez alkalommal a szász és württembergi királyok, az orosz trónörökös, az edinburghi és connaughti hercegek s még számos előkelőség, kik részben a német császár születés-napját (január 27) megünnepelni jelentek meg, mely az ünnepekknek befűző része volt. Még politikai háttere is volt ennek a fényes lakodalmnak, mivel az orosz trónörökös ezen alkalomból atyjának sajátkezüle irt levelét vitte Vilmos császárnak, mely levélben a czár szerencsekívánatai mellett ismételve a legmelegebb szavakban biztosította a német császárt őszinte barátságáról és békeszeretetről.

Az ünnepek a lakodalom alatt s után rendkívül fényesek voltak, nagy ebédekkel és fogadásokkal kapcsolatban. Legfeltűnőbb volt azonban az ünnepek sorozatában az ő német fiáklitánéz fölelevenítése azért, mert a császár egyenes parancsára a komoly német miniszterek, habár nagyjából tisztos korú urak, kénytelenek voltak égg fiáklitákkal táncot járni a lakodalmi vendégek előtt, a mely régi szokásokon alapuló, de a mai korba már furcsán illő rendelkezését a fiatal német császárnak a németországi szabadelvű sajtó elég keményen ítélte meg.

CSONT-KORCSOLYÁK.

Abauj-Szántó, 1893, január 25.

A «Vasárnapi Ujság» folyó évi 1. számának «Egyveleg» czímű rovata a kanadai korcsolyázás azon módját ismerteti, mely szerint ott a jég-sport kedvelői «állatok csontjait kötik fel csiz-

máikra, s egy szeges bot segítségével úgy hajtják magukat a jégen.»

Legyen szabad erre nézve megjegyeznem, hogy a korcsolyázás eme módja nemcsak Kanadában, de nálunk is eléggé ismeretes. Így pl. Gömörmezyében, a Sajó völgyén a parasztgyerekek és legények szeltréje használják a csontkorcsolyákat. Mint gyermek vagy 25 évvel ezelőtt én is használtam ezt Gömör-Panyiton. Mondhatom, hogy ezzel nyertem kedvet a korcsolyázásra. Készítették pedig ezt az én gyermekkoromban lócsontból, úgy, hogy fűrészzel a lábhoz idomították, az erősebb helyeket késsel simára faragták; s az ily csontkorcsolyákat soha sem kötöttük csizamáinkhoz, hanem a sík jégen egyszerűen rá állva, s testünkkel kissé előre hajolva, hosszú, szeges botot tartottunk kezzünk között lábaink között, s annak a segítségével taszitottuk tovább magunkat. S én megvallom, hogy korcsolyázásunk eme primitív módjára még a későbbi években is örömmel gondoltam vissza, mely kivált sima jégen meglehetősen élvezetet szerzett a korcsolyázónak. Én még ma is

FRIGYES KÁROLY HESSZENI HERCEG ÉS NEJE, MARGIT POROSZ HERCEGNŐ.

bátor lélekkel merném a korcsolyázás e nemét ajánlani, kivált a kezdő, gyermekkorcsolyázóknak!

CZÉKUS LÁSZLÓ,
ev. lelkész.

ANGOL KÖNYV MAGYARORSZÁGRÓL.

Nem lehetünk közönyösek az iránt, a mit rólunk nagy nemzeteknek az irodalma világáig bocsát. Mindenki, a ki külföldön megfordul, tapasztalja, hogy nagyon kevés az, a mit a műveltség utálokban is tudnak rólunk. A a kevés is olyan naiv, olyan messze áll a valóságtól, hogy sokszor igazán jobban szeretnők, ha még azt se tudnák.

De honnan ismerhetnének meg? Míg Németországnak, Franciaországnak nevezetesebb helyeit, különösen pedig gyűjtőműveit valóságos ellépik nyaranta az angolok és az amerikaiak, addig mindlunk feltűnés számba megy, ha költés Albiának egy-egy szöke fűrti teremtménye feszelen magartással végig halad utcainkon.

Vagy talán az irodalomból szereshetnek tisztá fogalmat Magyarországról? Bizony, vajmi kevés azon könyvek száma, a melyek híven, és tán még kevesebb azoké, a melyek rokonszenvesen írunk rólunk. Nem mulaszthatom el, hogy meg ne említsék e kevesek sorában egy művet és szöveget elején, a mely a legfényesebb részét látta az életnek. Egy másik tapasztalatunk meg az, hogy a magyarok módor, ruházat, izlés dolgában rendkívül hasonlítanak az angolokhoz.

A VI. fejezetben («In the Aiföld», «Az Aiföldön»

1822-ben megjelent nagy munkát, *Beudant-nak* «Voyage minéralogique-et géologique en Hongrie» (Ásványtani és geologiai szempontból tett utazás Magyarországon), a melynek természetes, hí és vonzó rajzait mindig a legnagyobb élvezettel olvassa úgy a szakember, mint a laikus. Csak az a kár, hogy e rokonszenves, szép munkát a nagy közönség nem ismeri, mert az érdekes utirajzok geologiai megfigyelések közé vannak beszőve.

Az elmúlt év végén egy hasonlóan vonzó módorban, habár a természettudós alapossága nélkül írott könyv jelent meg nálunk az angol irodalomban: czíme: «Sketches of life and character in Hungary by Margaret Fletcher. With illustrations by Rose Le Quesne. Swan Sonnenschein. London.» Szerzője az a két angol művész, a ki 1891 nyarán nagyon kedvező körülmények között látogatta meg hazánk legszebb vidékeit. Rajzaikból annak idején a «Vasárnapi Ujság» is közölt mutatványokat.

Rövid pár hónapja, hogy a könyv megjelent, és már is sokat foglalkozott vele az angol sajtó; egyes újságok az elragadtatás hangján írják róla. Így p. o. egyik nagy angol napi lapnak hosszú hasábjában is megemlíti a két angol művész, a ki 1891 nyarán nagyon kedvező körülmények között látogatta meg hazánk legszebb vidékeit. Rajzaikból annak idején a «Vasárnapi Ujság» is közölt mutatványokat.

Rövid pár hónapja, hogy a könyv megjelent, és már is sokat foglalkozott vele az angol sajtó; egyes újságok az elragadtatás hangján írják róla. Így p. o. egyik nagy angol napi lapnak hosszú hasábjában is megemlíti a két angol művész, a ki 1891 nyarán nagyon kedvező körülmények között látogatta meg hazánk legszebb vidékeit. Rajzaikból annak idején a «Vasárnapi Ujság» is közölt mutatványokat.

Amny bizonyos, hogy a legrokonszenvesebben, a közvetlenség megkapó hangján írja le a szerző azt, a mit művész társával harmadfél hónap alatt nálunk tapasztaltak. Leírása tele van verőfényűvel, vonzó rajzokkal, keresetlen humorral és ezek a könyvet igen kellemes olvasmányossá teszik. Nem volnánk olyan lovasias népek, a minőnek könyve feltűntet, ha észrevennők, hogy a szerző — nő és hogy bizonyos tulajdonságokban minden nő megegyezik egymással. De ennél nagyobb hibát is szivesen elnézünk olyan könyveknek, a melyben azt olvassuk, hogy «dandit és aszfaltkoptatót (street-cads) nem látunk Budapest után, ha csak Bécsből ide nem menekül vagy egy.»

A könyv hátlából Esterházy Kálmán grófnak ajánlta, a ki páratlan figyelemmel és sziveséggel egyengette a hölgyeknek utait és melegen ajánlotta őket mindenüvé, a hová mentek. Neki köszönhetik első sorban, hogy rövid idő alatt olyan sokat láttak és éltek Magyarországon. Az egész munka 248 lapra terjed és XIX fejezetből áll.

Az I. fejezet («They bid us Welkom»). «Szivesen fogadtak»; ebben egészen van elbeszélve, miképen vonták magunkra a közfigyelmet az által, hogy a képviselőházban az ülés alatt vizualokat készítettek. A II-ikban («Scenes in Sunshine») «Jelenetek a napfényben» budapesti élményeik és kirándulásuk Visegrádra vannak leírva. A III. és IV. fejezetben («Merry Magyars», «Vig magyarok») a budapesti turista egyesülettel a Vág völgyébe tett kirándulásuknak rendkívül vonzó leírását találjuk. Az V. fejezetben («Concerning Hungarians», «A magyarországi lakosokról») a Magyarországon lévő különböző nemzetiségűekről és a magyar társadalmi viszonyokról írunk. Ezen fejezetben olvassuk a többek között ezeket: «Egyik maradvány benyomás, a mit a magyarokkal való érintkezésünk alatt szerzettünk, az erkölcsi tisztaság. Ezen jellemvonást francia és olasz írőkól is olvasom, a mi némely megértsést abban, hogy nem csak a legfényesebb részét látta az életnek.» Egy másik tapasztalatunk meg az, hogy a magyarok módor, ruházat, izlés dolgában rendkívül hasonlítanak az angolokhoz.

V. SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU LAPOK.

Budapestben.

Fővárosi Lapok. Szerk. Szana Tamás; kiadó-tulajdonos az Athenaeum. XXX. évf. Mindennap. Ára 16 frt.

Magyar Bazár mint a nők munkaköre. Szerk. Woll Janka; kiadja az Athenaeum. XXVIII. évf. Minden hó 1-jén és 16-án. Ára 8 frt.

Budapesti Bazár. Szerk. és kiadó-tulajd. Király János. XXI. évf. Havonként kétszer. Ára 10 frt.

Olvasó-Kör. Szépirodalmi regényfolyóirat. Szerk. Fülöp György; kiadó-tulajdonos Kormányos Róza. XIV. évf. Minden hó 1-jén és 15-én. Ára 6 frt.

Egyletlés. Társadalmi hetilap. Szerk. Szabolcsi Miksa. XII. évf. Ára 8 frt.

Magyar Figaro. (Pikáns Lapok.) Szerk. Satanello (Márkus József); kiadó-tulajdonos Kunosi Vilmos és Frigyes. X. évf. Ára 8 frt.

Olvasó-Kör. Rendkívüli folyam. Szerk. Fülöp György; kiadja Kormányos Róza. VII. évf. Havonként kétszer. Ára 6 frt.

Divat-Salon. Szerk. Fanghú-Gyújtó Irabella és Szabóné-Nogall Janka; kiadó-tulajdonos Mezei Antal. VI. évf. Ára 8 frt.

Magyar Szemle. Főszerk. és kiadó-tulajdonos Kacsvinszky Lajos; szerk. Kaposi József. VI. évf. Ára 6 frt.

A Hét. Szerk. és kiadó-tulajd. Kiss József. IV. évf. Ára 10 frt.

Élet. Szerk. és kiadó-tulajd. Vikár Béla és Sármai József. III. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Buda és Vidéke. Szerk. mindazent Erdélyi Gyula; a kiadásért fel. dévai Szöllösy István. I. évf. Ára 6 frt.

Független Néplap. Szerk. Keresztessy Vendel; kiadó-tulajd. Medvei Rezső. I. évf. Ára 1 frt 40 kr.

Magyar Társadalom. Szerk. és kiadó-tulajd. Tóth Vilmos. I. évf. Ára 6 frt.

Külföldön.

Amerikai Nemzetőr. (New-York.) Kiadó-tulajd. Erdélyi Sz. Gusztáv. X. évf. Ára 5 frt.

Szabadság. (Cleveland.) Szerk. Kohányi Tihamér és Szepesy L. József; kiadó-tulajd. a Szabadság részvénytársaság. III. évf. Hetenként kétszer. Ára 7 frt.

Bécsi Közlöny. (Bécs.) Szerk.-tulajdonos Darvas Aladár. III. évf. Időköz nem köve. Ára 10 frt.

Összesen = 17.

VI. HUMORISZTIKUS LAPOK.

Budapestben.

Üstökös. Szerk. és kiadó-tulajdonos Szabó Endre. XXXVI. évf. Ára 8 frt.

Borsselem Jankó. Szerk. Csicserei Bors (dr. Ágai Adolf); kiadó-tulajd. az Athenaeum. XXVI. évf. Ára 8 frt.

Bolond Istók. Szerk. és tulajdonos Don Pedro (Bartók Lajos). XVI. évf. Ára 8 frt.

Urabátány. Szerkesztő és lap-tulajdonos Baróti Lajos. VIII. évf. Ára 8 frt.

Mátyás Diák. Szerk. Murai Károly; kiadják Wodianer F. és fia. VI. évf. Ára 6 frt.

Vidéken.

Bagoly. (Nagy-Várud.) Szerk. Fehér Dezső; kiadó-tulajdonos Lang József és társa. III. évf. Ára 8 frt.

Hübelebalázs. (Debreczen.) Szerk. Pityi Árpád; kiadó-tulajd. Otrókóczy Végli János. I. évf. Ára 6 frt.

Összesen = 7.

VII. SZAKLAPOK.

Budapestben.

Gazdasági Lapok. Szerk. Ordódy Vilmos; lap-tulajd. Ordódy Lajos. XLV. évf. Ára 8 frt.

Orvosi Hetilap. Szerk. és kiadó-tulajdonos Hógyes Endre. XXXVII. évf. Ára 10 frt.

Vadász-és Verseny-Lap. Szerk. Pulay Kornél; lap-tulajdonosok: Sárkány Ján. Ferencz és Pulay Kornél. XXXVII. évf. Ára 12 frt.

Gyógyászat. Szerk. és kiadó Schächter Miksa tr., lap-tulajdonos Kovács József tr.; főmunkatárs Szénágy Sándor tr. XXXIII. évf. Ára 10 frt.

Gyógyászati Hetilap. Szerk. és kiadó-tulajd. Schödy Sándor; társszerk. Lukács István. XXXI. évf. Ára 10 frt.

Jogtudományi Közlöny. Főszerk. dr. Dárday Sándor, fel. szerk. dr. Fayer László, kiadó-tulajd. a Franklin-Társulat. XXVIII. évf. «Curia Határozatok» melléklettel. Ára 12 frt.

Posta-Közlöny. Szerk. János Dezső; kiadó-tulajdonos Bözörményi Ilona. XXVII. évf. Havonként háromszor. Ára 5 frt.

A Magyar Királyi Posta és Távirat Rendelések-Tára. Kiadja a kereskedelemügyi m. k. miniszterium. XXVII. évf. A postai és távirati hivataloknak ingyen kúldetik.

Typographia. Szerk. Zaka Lajos; kiadó-tulajd. a magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. XXV. évf. Ára 4 frt. («Gutenberg» német melléklettel.)

Vasuti és közlekedési Közlöny. Szerk. és kiadó-tulajdonos dr. Heltai Ferencz. XXIV. évf. Hetenként 3-szor. Ára 12 frt.

Hivatalos Rendőri Közlöny. Kiadja a m. kir. belügyminiszterium. XXIII. évf. Valamennyi törvényhatóságokhoz ingyen kúldetik. Naponként. Ára 3 frt.

Sorsolási Tudósítók. Szerk. és kiadó Aradi Rezső. XXIII. évf. Minden huzás után magyar és német szöveggel. Ára 1 frt.

Bosányi Endre. XX. évf. Ára 6 frt, a «Falusi Gazdával» 6 frt 50 kr.

Falusi Garda. Szerk. és kiadó-tulajd. Bosányi Endre. XX. évf. Havonként kétszer. Ára 1 frt.

Borászati Lapok. Szerk. és kiadó-tulajd. Baross Károly. XX. évf. Ára 5 frt.

Pénzügyi Közlöny. Kiadja a m. kir. pénzügyminiszterium. XX. évf. Havonként többször. Ára 2 frt.

Rendelők Közlöny. A magyar királyi honvédség számára. XIX. évf. Megjelen havonként 2-3 szám.

Mercur. Hiteles sorsolási tudósító. Szerk. és kiadja Politzer Zsigmond. XIX. évf. Minden huzás után magyar és német szöveggel. Ára 2 frt.

Központi Értesítő. Kiadja a kereskedelem m. k. miniszterium. XVIII. évf. Hetenként kétszer, évenként mintegy 250 iv. Ára helyben 8 frt; vidéken 10 frt.

Építő Ipar. Szerk. Ney Béla; főmunkatárs Mihályi József; a kiadó-tulajdonosok képviselője Pártos Gyula. XVII. évf. Ára 8 frt.

Népszava. A magyarországi általános munkáspárt központi közlönye. Szerk. fel. Schreier Béla; kiadó Gion János. XVII. évf. Ára 2 frt 40 krajczár.

Gazdasági Mérnök. Szerk. és kiadó-tulajdonos Gonda Béla. XVII. évf. Ára 12 frt.

Corvina. A magyar könyvkereskedők egyletének közlönye. Szerk. Aigner Lajos. Tulajd. a magyar könyvkereskedők egylete. XVI. évf. Minden hó 10. 20. és 30-án. Az egylet tagjai ingyen kapják.

Közegészségügyi Kalauz. Szerk.-tulajd. dr. Lőrinczy Ferencz. XV. évf. Ára 6 frt.

Községi Közlöny. Szerk. dr. Lipsey Ádám; lap-tulajd. és kiadó az orsz. közp. jegyzői egylet. XIV. évf. Ára 6 frt.

Magyar Ipar. Az országos iparegylet közlönye. Szerk. Mudrony Soma; főmunkatárs Gelléri Mór. XIV. évf. A hó első és második felében. Ára nem tagoknak 3 frt.

Magyar Tisztviselő. Szerk. és kiadó-tulajdonos Csikvári Jákó. XIV. évf. Havonként háromszor. Ára 5 frt.

Vadász-Lap. Szerk. Egerváry Gyula; kiadó-tulajd. Sárkány János Ferencz és Egerváry Gyula. Minden hó 5-, 15- és 25-én. XIV. évf. Ára 6 frt.

Vállalkozók Lapja. Szerk. és kiadó-tulajdonos Lakatos L.; társszerk. Bendik Géza. XIV. évf. Ára 8 frt.

Büntető Jog Tára. Szerk. és kiadja Németh Péter. XIV. évf. Ára 8 frt.

Budapesti Lloyd. Hiteles sorsolási tudósító. Szerkesztő Engel Zsigmond. XIV. évf. Havonként 3-4-szer. Ára 1 frt 50 kr.

Magyar Mercur. Hiteles sorsolási tudósító. Kiadó és tulajdonos Lőry J. bankár. XIV. évf. Minden huzás után magyar és német szöveggel. Ára 2 frt.

Magyar Kereskedők Lapja. Szerk. Kormos Alfréd. XIII. évf. Ára 8 frt.

Magyar Pénzügy. Szerk. Kormos Alfréd. XIII. évf. Ára a «Hiteles Sorsolási Tudósító»-val 10 frt.

Országos Törvénytár. Kiadja a m. kir. belügyminiszterium. XII. évf. Évenként 20-24 szám. Ára 4 frt.

A M. Mérnök- és Építész-Egylet Heti Értesítője. Ideigl. szerk. Mihályi József; kiadja a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet. XII. évf. Az egyesület tagjainak minden utánfizetés nélkül kúldetik.

A Jog. Szerk. és kiadják dr. Révai Lajos és dr. Stiller Mór. XII. évf. Ára 6 frt.

Unto. Hiteles sorsolási hirlap. Kiadja Beifeld József. XII. évf. Megjelen minden huzás után. Ára 1 frt.

Magyar Közüzem. Szerk. és kiadó-tulajdonos Boncza Miklós. XI. évf. Ára 8 frt.

Értesítés a budapesti hitelezői végegyelet tagjaihoz. XI. évf. Havonként kétszer. Az egylet tagjainak ingyen kúldetik.

Színészek Lapja. Szerk. Bényei István; kiadja a magyar színész-egyesület központi igazgató-tanácsa. XI. évf. Ára 5 frt.

Magyar Nemzetgazda. Szerk. és lap-tulajdonos Mende Bódog. X. évf. Ára 10 frt.

Herkules. Testgyakorlati közlöny. Szerk. Porzolt Jenő és Porzolt Kálmán; X. évf. Megjelen havonként kétszer. Ára 4 frt.

Magyar Dohány-Ujság. Szerk. és kiadó-tulajd. Daróczi Vilmos; társszerk. lovag Kleebarg Oswald. X. évf. Megjelenik minden hó 1-én és 16-án. Ára 6 frt.

Pannonia. A fővárosi váltóüzlet-társaság. Adler és társa, sorsolási tudósítója. X. évf. Havonk. 2-3-szor. Ára 2 frt.

Ügyvédek Lapja. Szerk. dr. Wolf Vilmos és dr. Löwy Gábor. X. évf. Ára 6 frt.

Vendéglők Lapja («Pincézsek Lapja»). Szerk. és lap-tulajdonos Ihsz György. X. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 frt.

A Főváros. Szerk. és kiadó-tulajdonos Pichler N. István. IX. évf. Havonként 3-szor. Ára 6 frt.

Gyógyászati Közlöny. Szerk. és kiadja K. Karlovsky Géza; segédszerkesztő Kende István. IX. évf. Ára 8 frt.

Katonai Lapok. Szerk. Cerri Gyula; kiadó Várnai F. VIII. évf. Minden hó 1., 10. és 20-án. Ára 8 frt.

Magyar Királyi Postakaraképöntári Közlöny. Kiadja a «m. kir. postakaraképöntári». VIII. évf.

Zenelap. Szerk. és kiadó-tulajdonos Ságth József. VIII. évf. Havonként háromszor. Ára 6 frt.

Kis Merkur. Sorsolási lap. Kiadó-tulajd. Wohl Ignéc. Minden huzás után magyar és német szöveggel. VIII. évf. Ára 1 frt. (Mult évben «Pönyeremény» címmel jelent meg.)

Orvosi Heti Szemle. Szerk. és kiadók: dr. Fleisch Nándor és Heltai Manó. VIII. évf. Ára 8 frt.

Szerencse-Hírnap. Kiadja Erneyi A. H. VIII. évf. Minden huzás után. Ára 2 frt.

Szárnyasaink. Szerk. Parthay Géza. VII. évf. Havonként kétszer. Ára 4 frt.

Magyar Kir. Államvasutak Hivatalos Lapja. Kiadja a magyar királyi államvasutak igazgatósága. VII. évf. Havonként 4-5 szám. Hivatalból kúldetik.

Budapesti Lakáshirdetők. Szerk. és lap-tulajdonos Weiss Mór. VI. évf. Havonként háromszor magyar és német nyelven. Egyes szám 10 kr.

Budapesti Mercur. Szerk. és kiadó Politzer Zs. VI. évf. Minden huzás után magyar és német szöveggel. Ára 2 frt. Ugyanezen szöveggel:

Fővárosi Merkur. Magyar Fővárosi Merkur. Pénzügyi Merkur. Pesti Merkur. Sorsolási Merkur. Tőzsdei Merkur. Uj Merkur.

Sorsolási Közlöny. Kiadó-tulajdonos Beimel Lajos. VII. évf. Minden huzás után. Ára 1 frt.

Uj Magyar Merkur. Szerk. és kiadja Kövály Ármán. VII. évf. Minden huzás után. Ára 2 frt.

Pénzügyi Utmutató. Szerk. és kiadó-tulajdonos Lendvay Sándor. VII. évf. Minden huzás után. Ára 2 frt.

Ellenőr. Szerk. és lap-tulajdonos Preis Ármán. Magyar és német szöveggel. VII. évf. Ára 4 frt.

Nemzeti Merkur. Bedlich Dávid előlegezési bank- és váltóházának sorsolási tudósítója. VI. évf. Havonként 2-3-szor magyar és német szöveggel. Ára 1 frt.

Nyeremény. Sorsolási tudósító. Kiadó és tulajdonos Fuchs H. váltóháza. VI. évf. Minden hó 1. és 15-én magyar és német szöveggel. Ára 2 frt.

Phoënix. May, Elfer és Adler bank- és váltóüzlet sorsolási tudósítója. Szerk. Adler S. VI. évf. Havonként 2-3-szor magyar és német szöveggel. Ára 1 frt 50 kr.

Budapesti Bankegylet Sorsolási Tudósítója. Szerk. Frommer Izidor. V. évf. Ügyfelei részére minden huzás után.

Fortuna. Sorsolási tudósító. Lap-tulajdonosok Dirmfeld testvérek. V. évf. Havonként kétszer. Ára 1 frt.

Kávéipari Szakközlöny. Szerk. Wagner József. V. évf. Havonként kétszer magyar és német szöveggel. Ára 6 frt.

Kinéssem. Sorsolási értesítő. Lap-tulajd. Königsbaum és Hatachek. V. évf. Havonként kétszer. Ára 1 frt.

Technológiai Lapok. Szerk. és kiadja Tábornok Ottó. V. évf. Havonként kétszer. Ára 5 frt.

Első Pényszeremény. Szerk. és tulajdonos Györi Vilmos. V. évf. Minden huzás után. Ára 1 frt.

Jogi Szemle. Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Márkus Dezső. V. évf. Ára 8 frt.

50 krajczáros Sorsolási Közlöny. Kiadó-tulajd. Beimel Lajos. V. évf. Minden huzás után. Ára 50 kr.

Sorsolási Lap «Hungaria». Kiadó-tulajdonos ifj. Schön Ármán. V. évf. Minden huzás után. Ára 1 frt.

Földmívelési Értesítő. Kiadja a földmívelésügyi m. kir. miniszterium. IV. évf. Hivatalból küldetik.

Fővárosi Közlöny. Budapest főváros hivatalos lapja. Szerk. Hajnal István; kiadja Budapest főváros közönsége. IV. évf. Hetenként kétszer. Ára 6 frt.

Tűzrendészeti Lapok. Szerk. és lap-tulajdonos Breuer Szilárd és Markusovszky Béla. IV. évf. Havonként kétszer. Ára 3 frt.

Adók és Illetékek Közlönye. Szerk. Roth Albert; lap-tulajd. és kiadó Rácz György. IV. évf. Havonként 2-szer. Ára 4 frt. Magyar és német szöveggel.

Magyar Fém- és Gépipar. Szerk. Fekete Adólf. IV. évf. Havonként háromszor. Ára 4 frt.

Gyakorló Orvos. Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Roth Adolf. IV. évf. Havonként kétszer. Ingyen küldetik.

Kőfaragó. Szerk.-kiadó Jászai S. IV. évf. Havonként 2-szer. Ára 1 frt 44 kr. (Magyar és német szöveggel.)

Központi Merkur. Kiadó-tulajd. Hajós és Auer. IV. évf. Minden huzás után. Ára 1 frt.

Magyar Pénzügyőr. Szerk. Iklódy Győző; kiadó-tulajd. Iklódy Győző. IV. évf. Ára 6 frt.

Színészeki Közlöny. Szerk. és kiadó-tulajdonos Réthy L. Pál. IV. évf. Havonként 3-szor. Ára 4 frt.

Budapesti Ellenőr. Szerk. és kiadó-tulajdonos dr. Maislis Mór. III. évf. Ára 6 frt.

Vízügyi és Hajózási Közlöny. Szerk. és kiadó-tulajd. Krisztinkovich Antal. III. évf. Ára 8 frt.

Ált. Munkásbetegséggyógyító és Rokkantt-Pénztár. Hetijelentés. II. évf. (Magyar és német szöveggel.)

Csibalmosok Folyóirata. Szerk. Kézsmárky Árpád. III. évf. Havonként kétszer. Ára 4 frt 80 kr.

A Cipész. Szerk. Ihsz Sándor; kiadó-tulajd. a «Cipész» alapítói. III. évf. Havonként kétszer. Ára 1 frt 40 kr.

Fürdő és Turista Ujság. Szerk. és kiadó-tulajd. Illés József. III. évf. Havonként kétszer. Ára 6 frt.

Gyümölcskertész. Szerk. Molnár István; kiadja a földmívelésügyi magyar kir. miniszterium. III. évf. Havonként kétszer. Ára 1 frt.

A Kereskedelmi Jog- és Ismeretek Tára. Szerk. és kiadó-tulajd. dr. Roth Pál. III. évf. Havonként kétszer. Ára 6 frt.

Kereskedelmi Takarékl- és Hitelszövetkezet. Szerk. Aradi Rezső. III. évf. Minden huzás után. (Magyar és német szöveggel.) Ára 1 frt.

Köztelek. Szerk. Baross Károly és Rubinek Gyula. Az orsz. magyar gazdasági egyesület tulajdonosa. III. évf. Hetenként kétszer. Ára 10 frt.

Magyar Királyi Adóhivatalok Lapja. Szerk. és kiadja Róka József. III. évf. Havonként kétszer. Ára 4 frt.

Magyar Szabadalmi Közlöny. Szerk. és kiadja Bergi Sándor. III. évf. Havonként kétszer. Ára 8 frt.

Magyar Utasó Kereskedő. Szerk. dr. Gutmann Adolf; kiadja a magyarországi utazók egylete. III. évf. Havonként kétszer. Ára 4 frt.

A Mi Zászlónk. A magyar demokrata munkáspárt közlönye. Szerk. Szuhodovszky Imre; kiadó Engel Tóbiás. III. évf. Ára 2 frt 40 kr.

Gépipar. Szerk. Szatmáry L. K.; lap-tulajd. Tóth E. III. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Uj Korszak. Ifjú kereskedők lapja. Szerk. Balázs József; kiadó-tulajd. Medvei József. III. évf. Havonként 3-szor. Ára 5 frt.

Vasnt. Szerk. Csente Lajos; kiadja Hannig Gyula. III. évf. Havonként 2-szer. Ára 3 frt.

Asztalosok Szaklapja. Szerk. Procki János; kiadó-tulajd. az «Asztalosok Szaklapja» alapítói. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 1 frt 40 kr.

Általános Forgalmi Hirdető. Szerk. és kiadó-tulajd. Posenberg Miksa. II. évf. Havonként 3-szor. Ára 6 frt.

Budai Hirlap. Szerk. Andreánszky Jenő. II. évf. Ára 4 frt 40 kr.

Budapesti Szállodások, Vendéglősök, Kereskedők Ipartársulatának Közlönye. Szerk. Teasdale Ottó. II. évf. Társulati tagok ingyen kapják.

Egyleti Közlöny. Szerk. és kiadó-tulajd. Tolnay Lajos. II. évf. Ára 8 frt.

Értékpapír Szemle. Szerk. Kormos Gyula. II. évf. Haonként 2-szer. Ára 1 frt. (Magyar és német szöveggel.)

Kélmérés. Adóügyi szaklap. Szerk. Hoffmann Mihály Miksa; kiadó-tulajd. dr. Hoffmann A. II. évf. Ára 6 frt.

Igazságügyi Közlöny. Kiadja a m. kir. igazságügyminiszterium. II. évf. Ára 2 frt.

Zsidó Híradó. Szerk. és lap-tulajd. Viador. II. évf. Ára 6 frt.

Kiállítás és Iparközlöny. Szerk. Décsy J.; kiadó-tulajd. Kubinyi Mihály. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Fűszer és Gyarmatára Közlöny. Szerk. Faragó L. Lajos. II. évf. Havonként 3-szor. Ára 4 frt. (Magyar és német szöveggel.)

Klinikai Diagnosztika. Szerk. Tanszék Ferencz. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Magyar Czukoripar. Szerk. és kiadó dr. Telbisz János. II. évf. Havonként kétszer. Ára 3 frt. (Magyar és német szöveggel.)

Magyar Kereskedelmi Közlöny. Szerk. dr. Weizkopf Mór és Spielmann Zsigmond; kiadó Spielmann és Friedmann. II. évf. Havonként 3-szor. Ára 4 frt.

Magyarországi Cukraszok Szakközlönye. Főszerk. Neugeboren József; szerk. fel. Tagányi Árpád. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 4 frt.

Magyar Gépipar. Szerk. Horváth János. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 6 frt.

Magyar Vas- és Gép-Ujság. Szerk. és tulajd. Hoffmann S. és Nagel J. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 4 frt.

Nemzetközi Művészi Szemle. Szerk. Sziklai János és Valentin Lajos. II. évf. Havonként 3-szor. Ára 2 frt. (Magyar és német szöveggel.)

Társulati Értesítő. Szerk. Tóthfalussy Béla; kiadja a Szent-István-Társulat. II. évf. Havonként 2-szer. Ára 2 frt.

Hivatalos Közlöny. Kiadja a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium. I. évf. Hav

A bibornoki birtum átadása az esztergomi primásnak. Február elsején délelőtt Bécsben fényes szertartások közt adta át ő felsége a Hofburg plébánia-templomában a bibornoki birtumokat Galimberti prononciusnak és Vasary Kolos herceg-primásnak, Moroni és Della Porta gróf pápai küldöttek, az udvari méltóságok, miniszterek, a tábornoki kar, az arisztokrácia számos tagja jelenlétében. A magyar kormányt Wekerle miniszterelnök képviselte. Az oratoriumban több hercegnő és herceg is megjelent. A szertartás után Galimberti nuncius, mint rangban idősebb bibornok, a főoltárnál megadta a pápai áldást.

Egy híres orvos emléke. Semmelweis Frigyesnek, a magyar származású híres bécsi orvostanárnak tudvalevőleg emléket akarnak állítani az orvosi tudomány egyesületek. A budapesti egyetem orvosi kara és a kir. orvosegyesület által küldött végrehajtó-bizottság megalakította azt a nemzetközi bizottságot, mely külföldön gyűjteni fog az emlékre. Különböző legközelebb a hazai szakkörök is felhívják az adakozásra.

Magyar nemesség adományozása. A király Navrátil Imre dr. budapesti egyetemi tanárnak és kórházi főorvosnak, valamint törvényes utódainak az orvosi gyakorlat és szakirodalom terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet adományozta a szabolcsi előnévvel.

Farsang. Most már minden este jut legalább egy elite-bál, nem is számítva azt a sok mulatságot, melyet különböző egyesületek a fővárosi mulató helyein rendeznek, s melyeknek megvan a magok szűkebb köre, bizalmas közönsége.

A bölcsőde-egylet bálja (crèche bál) jan. 27-ikén a farsang egyik legkedvesebb mulatsága volt a VI—VII. kerületi körben. Különösen az arisztokrácia ifjú hölgyei jelentek meg nagy számmal. A lady patronesse tisztjét gróf Károlyi Sándornak végezte. Az éptő iparosok bálja a redout termet jan. 28-ikán egészen megtöltötte. A fővárosi építészek mulatsága szokott az lenni, s minden farsangon jól sikerül. A négyeseket mintegy 120 pár táncolta. A háziasszony Brunner Ferenczné volt. — Az önkéntes mentők javára jan. 29-ikén a redoutban rendezett álarcszobált annyian látogatták, hogy mozozni is alig lehetett. — A protestáns bál a VI—VII. kerületi körben jan. 30-ikára nagy és fényes közönséget gyűjtött össze, s a protestáns árház alapja jelentékeny összeggel gyarapodott. Gr. Lónyay Bélánét, a háziasszonyt, pompás bokrétaival fogadta a rendezőség. — A pestmegyei bálnak, melyet az idén február első napján tartottak a redoutban, a többi bálaktól elütő vonása, hogy a vidékről is sok családot gyűjtött össze. A megye tekintélyesebb családjainak nagy része mindig eljön ezekre a bálokra. Korábbi években a megyeházán tartották, de ott már többé nem férnek el. A fővárosi előkelő köréből szintén sokan jelentek meg; ott volt a hadtestparancsnok, Lobkovitz herceg is. Tizenegy órakor érkezett Jenő főherceg, kit éljenzessel fogadtak, s megérkezése után hosszasan beszélgetett Beniczkyné-Bajza Lenkével, a főispán nevelő, ki a bálanya tisztjét teljesít. A Zseny József aljegyző által szerzett «Pestmegyei csárdást» nagy tetésésként játszották, s majd egy óráig táncoltak tizes hangjai mellett. A táncrend könyv alaknak volt, finom borból és Pestmegye címerével. A hölgyek a táncrend mellé Zseny csárdásának egy-egy példányát is megkapták. — Február 2-ikán egyszerre két nagyobb mulatság volt. A VI—VII ker. körben a budai izraelita nőegyesület bálja, a redoutban pedig a magyar gazdaszónok álarcszobái bálja.

Nagy földrengés. Görögország déli részén január 31-ikén reggel nagy földrengések voltak, melyek elterjedtek Stroboli szigetére is, Zante szigete szenvedett legtöbbet, a hol másnap hajnalban ismétlődött a földrengés. Athenbe nagyon szomorú hírek érkeztek. Két falu teljesen elpusztult. A halottak és sebesültek száma igen nagy. A kormány 100.000 franknyi hitelt kért a képviselőháztól a nyomor enyhítésére.

* Az Etna kitörése, mely most 173 napig tartott egyfolytában, a napokban megszűnt.

* Drága levélbélyeg. Német országokban, hol a levélbélyeg fizető eszköz, nagyon drága levélbélyegeket is adnak ki, így Viktória ausztráliai gyarmatban van sötétpiros négyesű levélbélyeg, melynek értéke 100 font sterling. Az amerikai Egyesült Államokban 60 dolláros, Brit-Dél-Afrikában 100 fontos bélyegek vannak. De mindezeknél drágábbak ma egyes bélyegek. Így a Mauritius-szigeti 1847-iki és a Sandwich-szigeti 1852-iki bélyegekről 2000 forintot is adnak. Az amerikai Egyesült-Államok már eddig 2062 különféle levélbélyegét adott ki, Mexikó 260-at és Spanyolország 250-et. A tengeri szolgálatban használt levélbélyegek száma legalább 6000.

HALÁLOZÁSOK.

BLAINE JAMES GILLESPIE, az Egyesült-Államok volt külügyi államtitkára, meghalt 63 éves korában, Washingtonban. Már régebben betegeskedett, s azt is híresztelték róla, hogy megtebolyodott. Blaine 1862 óta volt tagja a kongresszusnak. Garfield elnök 1881-ben külügyi államtitkárrá nevezte ki s ez állásában rendkívül élénk tevékenységet fejtett ki abban az irányban, hogy az Egyesült-Államok befolyását Amerika többi államaiban növelje és terjessze. Több ízben volt elnökeljölt, de többségre nem bírt szert tenni. Határozott híve és legmarkansabb képviselője volt annak az eszmének, hogy Amerika az amerikaiaké. Emlékének egyik feladatává tűzte ki egész Amerika egyesülését egy konföderációvá s ezután az amerikai kontinens teljes elzárkózását Európától.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: dr. REINER ZSIGMOND, Alsófehér-vármegye tiszteleti főorvosa, Gyula-Fehérvár nyug. főorvosa, törvényszéki orvos, 1848—49-iki honvéderős, 79 éves korában, Budapestben. Gyula-Fehérvárt, mikor körülbelül 400 beteg és sebesült honvéddel együtt maga is fogva volt bajtársait huzamos ideig a maga költségén ápolta. A gyulafehérvári városi kórházat 1863-tól 1870-ig a sajátjából tartotta fenn. 20 évig volt Gyula-Fehérvár főorvosa. — TÓTH CYRILL JÁNOS, dominikánus szerzetes, rendnagy, áldozópap, 89 éves korában, szerzetesi életének 72-ik évében, Linzben. — MOLNÁR JÁNOS, kasszákelyi plébános, Kis-Székelyen. — VEGESSY ISTVÁN, kath. lelkész, tibi kaplán, 28 éves korában, Ungváron. — STELKOVIČ ISTVÁN, Gómörmege főlevéltárnoka és 1848-9-iki honvédfőhadnagy, 76-ik évében, Rimaszombatban. — KÖVÉR JÓZSEF, földbírtokos, városi képviselő, megyebizottsági tag, 83 éves, Munkácsban. — BERNOLÁK JÁNOS, pénzügyigazgatósági rendvezető, 1848-49-iki honvédszázados, 66 éves, Besztercebányán. — PEKÁRY IMRE, Pekáry József fővárosi államrendőrségi főkapitányi helyettes fia, 31 éves. — BONTÁDI ANTAL, a pesti könyvnyomda-részvénytársaság 25 éven át volt üzletvezetője, 58 éves korában, Újpesten. — ZSIGMONDY PÁL, a fővárosi ügyvédi karok veterán tagja, 76 éves korában. — HACKL OTTÓ, Hackl Ignác aradi kereskedő fia, Meránban, 26 éves. — HALÁSZ LAJOS LÁSZLÓ, uradalmi tisztartó, 56 éves, Német-Ujváron. — SACHS SALAMON, Pécs város legidősebb embere, 105 éves korában. Tizennégy nappal ezelőtt meghalt neje 80 éves korában. — PETROVICS ANDRÁS, szerb hazafiás lelkész, 75 éves, Aradon. — Dr. SCHMIDT JÁNOS, bonyhádi orvos, ki 43 évig működött az orvosi pályán.

KIRÁY GUSZTÁVNA, szül. Horváth Amália, a híres történetíró-püspöknek: Horváth Mihálynak nővére, Makón, 73 éves. — VAY ELLA grófnő, Vay Tihamér gróf, a főrendiház tagjának s neje, született Beniczky Ilonának leánya, 17 éves, Drezdában, s hűlt teemet a vadászai családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. — PETRŐS JÁNOSNÉ, szül. Wimmer Johanna báróné, temesvári posta-és táviró-igazgató felesége, a budapesti Erzsébet-kórházban. — ÖZV. BERNÁTH SIMONNÉ, szül. Dókus Mária, 66-ik évében, az ungmegyei Vajnában. Az elhunyt agy matróna, Bernáth Géza szegedi kir. táblai tanácselnök édes anyja volt. — ÖZV. MUNKÁCSY KÁROLYNÉ, szül. Győrffy Eleonóra, 80 éves korában, Nagyváradon. — ÖZV. DARÓCZY PALNÉ, szül. Jasztly Mária, Szegeden, 79 éves. — ÖZV. DNASKOZY SÁMUELNE, szül. Simon Karolina, Losoncban, 76 éves. — KÖVÁTS ISTVÁNNÉ, szül. Posgay Veronika, 71 éves, Szegeden. — ÖZV. LATINAK MÁRTONNÉ, szül. Sziksz Lila, 67 éves, Miskolcon. — KLEMENSICS JÓZSEFNÉ, szül. Dömötör Rozália. — HEDENNEK SZILÁRDNÉ, szül. Klimarecz Karolina, a pakraczi postafőnök felesége, 60 éves, Pakraczon. — ÖZV. BIRÓ LAJOSNÉ, néhai honvédszázados és nagybirtokos neje, Déván. — BERNÁTH JÓZSEFNÉ szül. Razgha Julia, 70 éves, Budapestben. — NAGY VINCCZÉNÉ, szül. Tóth Mária, szegárdi nyug. tanító képező igazgató neje, Szegárdon, 65 éves. — STEPPER EDÉNNÉ, szül. Zelei Vilma, aradi gyári tisztviselő felesége, 23 éves korában, Aradon. — BIELICZKY MENYHÉRTNÉ, szül. Boszandhy Tekla, 73 éves, Zentán.

Szerkesztői mondanivalók

János napja. Általában szépen, helyenkint sok erővel van írva. De a vonatkozások nagyon burkoltak, az olvasó azzal sincs tisztában, hogy korfésztés akar-e lenni a közelmúltból, vagy a költő a már-már sirtaszálló nemzedékről akar genre-képet festeni a jelenben. A szomorú gyermek megjelenése sincs valami jól indokolva. Jó volna a költeményt néhány vonással világosabbá tenni s az olvasóhoz közelebb hozni. Az hogy János napja már elmúlt, a közönséln nem szolgálhat akadályl.

Beteg fiú. Temetőben. Némi kis hangulat mind a kettőben van, de becsesebb költői tartalom egyikben sem találunk s a verselés is sok helyett nagyon közönséges, rhytmuslan.

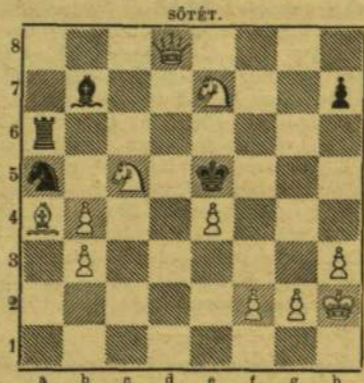
Vainék madár. A négy évszak. Művelt időse és kedélyre vallanak, de költői tehetséget nem árulnak el. Az első rég ismert hasonlatok megszokott díszleteit

alkalmazza egy szintén meglehetősen elkopott gondolat keretétül. A második az évszakok, prózái s igen hosszúra nyújtott leírása. A szerző egyéni érzelmé, mely itt-ott belevégül, csak tarkítja kissé, de érdekessé tenni nem képes.

Iskolás fiú. Elég sikerült kis szatíra; szerzőjétől közölhetők is várhatunk.

SAKKJÁTÉK.

1759. számú feladvány. Ehrenstein M.-tól.

Világos indul s a negyedik lépésre matot mond.

Az 1751. számú feladvány megfejtése.

Weinheimer R.-től.

Megfejtés.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. d4-d5 ... Kd4-d5: (a) 1. ... Ba5-a2: (b) 2. Vf1-e1 ... b6-b5 2. Vf1-h1 ... Kd4-d5 3. Vc1-c5 ... Kd5-c5: -e6 3. Vh1-b1 ... Ba2-c2 4. b3-b4 v. 4. Vb1-c2 mat. He6-d8 mat.

Világos. b. Sötét. 1. ... Hh5-g5: 2. Fd2-b1 ... Kd4-d5: 3. Vf1-f4 ... t. sz. 4. V mat.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Keskemétné: Balogh Dienes. — A pratti sakk-kör.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 4-ik számában közölt képtalány megfejtése: Petőfi.

Heti naptár, február hó.

Table with 4 columns: Nap, Katholikus es protestáns, Görög-Orosz, Izraelita. Lists names and dates for the month of February.

Holdváltás. ☾ Utolsó negyed 8-án 9 óra 12 pk. este.

Báli selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 ft 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 ft 65 krig — sima, csikozott, kockázott, mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) póstabér-és vámtmentesen szállít: Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstabördülővel küldetnek. Svájcba czimz. levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

A vér, ez a becses életnedv, nagy szerepet játszik az emberi testben, s egész figyelmünket felváltja arra kellene fordítanunk, hogy vértünket tisztán tartassuk. Ha börtünkön kiütések, dagasztások, görvélyes kelések stb. jelentkeznek, ebből a vér tisztátalanságára, csipős-ségére következtethetünk, s ez ellen, mint az elért eredmények bizonyítják, a már évek hosszú során át ismert, s a gyógyszerárakban dobozonként 70 kr-ért kapható, Brandt Richard gyógyszerész valódi svájci labdacseit a legjobb sikerrel használhatjuk. Vigyázni kell, ne hogy utánzótt szert kapjunk. Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest Károly-utca 12.

A HAJ és SZAKÁL SZINE vissza szerhető az „Eau de Kala“ segélyével. Teljesen ártalmatlan, a haját és szakált erősíti s 15 napon át való használat mellett visszaadja annak eredeti szinét. Barna, gesztenyesszin és világos barna ára 4 frt, fekete és szőke ára 5 frt. Magyarországi főraktár: Budapest, király-u. 12 Török József gyógyszerész.

LIEBIG COMPANY hus-kivonatát. Alkalmas húsfőzés pillanat alatti készítésére, levesek, főzelékek, mártások és mindennemű hústelekek javítására. Kitűnő erősítő szer briteknek és hűlőknek. A valódiság és jóság igazolásul főleg tessék figyelni a J. Liebig írásban feltaláló névirására.

Legjobb és Leghíresebb Pipere Holgypor La VELOUTINE. Kéjjelleges Rizsapor BISMUTAL VELOUTINE CH. FAY, ILLATSZERÉSZ PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS

NYERS-VASELINE legjobb borsz. Just és Társa, Bécs XII/2 pléh szelencze 4 kilo töltés súlyban, bérmentve, a birodalom minden postahálózatára, frt 2.50 posta-átvitellel. Ez vagy 50 kilós kosárban, 40 illusztrált kéjjellegesen, 40 illusztrált kéjjellegesen (Bécsben) szilvete. Termékek eladókának kis csomagolások.

WEINWURM ANTAL fenyképész első magyarország chemigraphiai műintézete Budapest, IV., Károly-utca 3. készíti mindennemű czinkbevonat díszesot autotypia, phototypia, chemigraphia és chromotypia után. Alaprajzok, térképek, hálózatok fotofotografai úton a legújabb nyomatokban sok-sokszorosítottatnak. Külön berendezés házonkívül való fényképfelvételekre.

Korunk fő nyavalyája az idegesség és vértelenység, melyből számtalan más kór származik. Ez ellen pedig legbiztosabban hat a VASAS CHINABOR 1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco külföldre 6 frt. Ezen bor a saját magam által termelt mensesi Sherryvel van készítve és minden hasonló készítmények között a legtöbb chinasaalját és vasat tartalmazza.

CROWN LAVENDER SALT (Korona-Levendula-Sókat). F híres szagos sókból pompás illat árú só, mely a betegesket fölfrissíti, a levegőt tisztítja s melyet mindenkinek birni kellene. Valóságos csapás a koronás csapást a palackon, úgy a mint itt látható. A csapás 500, 1000 üveges adattal el ből. Egyedül készíti: The Crown Perfumery Co 177 New Bond Street, London, és kapható mindenütt.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapestben megjelent és minden könyvtárban kapható: A gyümölcs értékesítése. Gyakorlati útmutatás miként kell az érett gyümölcsöcsel bánni, a gyümölcsöt aszalni, gyümölcsbort csinálni s a gyümölcsöt sokféle módon értékesíteni. A legjobb aszaló s több gép rajzával. Irta GYÜRKY ANTAL. Ára fizve 50 kr.

ELŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT BUDAPESTEN. 1. A mezőgazdasághoz egyáltalában szükséges összes saját hazai gyártmányu, elismert kitűnő gépeit és talajmívelő eszközeit ajánlja. 2. Minden a gazdasági gépszakmába vágó felvilágosítással és tanácsal szívesen és díjmentesen szolgál. 3. Az összes gyártmányait magában foglaló képes árjegyzékét kívánatra készséggel megküldi. 4. A gyártelep Budapestben, külső váci-út 7. szám alatt van és annak megtekintése érdeklődőknek készséggel megengedett. Levél-czim: ELŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT BUDAPESTEN.

Kisbirtokosok kátéja, mely útmutatoul szolgál a kisbirtokosoknak: miként boldogulhatnak a mostani nyomozott viszonyok között és mily módon juthatnak jóléthez. Irta GYÜRKY ANTAL. Rabinowicz ujdonságai, Bécs, I., Wallfischgasse 4. V. Ára fizve 60 kr.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvtárakban kapható: GAZDASÁGI MELLÉKIPARÁGAK és A GAZDASÁGI HÁZIIPAR NÉPSZERŰ ISMERTETÉSE. Gyakorlati útmutatással. Különös tekintettel a falusi nép viszonyaira. Irta GYÜRKY ANTAL. Koszorozott pályamű. Második megbővített kiadás. Ára fizve 60 krajczár.

BUDAPESTI CZÉGEK.

KOLLERICH PAL ÉS FIAI
első magyar 4999
sodronyszövet-fonat és
szitaárú-gyára
IV., Ferencz József-rakp. 21.
Ajánlja számos kiállításán első
díjakkal kitüntetett gyártmányait

Fényképészeti készülékeket
mükedvelők számára, legújabb ut-
távosítványok kitérő szemüvegeket
és orrosítottókat, megvizsgált maxi-
mal-lázhőmérőket, Aneroid (lég-
nyomérőket) szabadalmazott rajz-
eszközöket ajánl
CALDERONI és Társa Budapest.

Fájós lábakra
ajánlom készítményemet
GERŐ ADOLF
cipész mester
V., Fűrdő-utca 2. sz.
Dianafürdő-épület.

Legmagasabb
PÉNZ-KÖLCSÖNÖK
SORSJEGYEKRE
és egyéb
ÉRTÉKPAPIROKRA
olcsóbban mint bárhol kaphatók
KORMOS GYULA
ÉS TÁRSA
bank- és váltó-üzletében,
BUDAPEST,
V. Dorottya-utca 5. szám.

Toronyórákat
legelőbban, legújabb és legjob-
ban készíti: 5002
Mayer Károly L.
óragyára,
Budapesten, VII., Kazinczy-u. 3.
Képes árjegyzékek bérmentve.

KÖZPONTI 5000
VÁLTÓ-ÜZLET RÉSZV. TÁRSASÁG
IV., Bécsi-utca 4. szám,
legelőnyösebben vesz és elad mindennemű érték-
papirokat és pénznemeket.

SCHACHNER JÓZSEF A.
Budapest, Nádor-utca 15
Készít: kávé, biscuit, tea-sü-
temény, Graham-kenyér, torta-
és salonszokorok-gyáros.
Vidékre megrendelések jutányosan
szállítottatnak. 5048

TESTORY ÉS FIA
csak váci utca 24.
ajánlják dúsgazdag diszműárú-raktárukat
a legelőbb árak mellett.
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az 1890: XIV. törvényozikk alapján létesített
**MAGYAR IPAR- ÉS
KERESKEDELMI BANK-
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.**
Budapest, V., nádor-utca 4. sz.
Teljesen befizetett részvényítőke 5,000,000 frt.
V-VI ker. főkosztály VI-VII k. főkosztály
Podmaniczky u. 2. Teréz-kört 2.
(Váci-kört sarkán.) (Király-utca sarkán.)

KÜHNE E.
gazdasági gépgyára Mosonban
Legjobb és legelőbb sorveto-gépek,
már is 12,600 példányban elterjedve.
Mindennemű gazdasági gépek nagy választékban!
Főraktár: Budapest, VI. ker., váci körút 21-ik szám.

VÉRTESSI SÁNDOR
udv. illatszertár „Vénushoz” 5007
Krisztof-tér 8. sz. a. Budapesten.
Ajánlja gazdagon felszerelt illat-raktárát, mindennemű angol és
francia illatszereket, hajkefés, olaj- és szappan-neműeket,
ugyszint nagy választékban bel- és külföldi toilletto-cikkeket.

FOGAK
darabja 1 forint 50 kr.
APFEL fogműtermében
Budapest, Erzsébet-tér 10. szám,
Deák-tér sarkán.

Kézesség mellett
Kézesség mellett
fogak dója frt 1.50
fogak fogsonk,
fogak dója frt 1.50

**TÉA, RUM
de
COGNAC!**
3 üveg 7/10 *** 5 frt
5 liter cognac 8 frt
1 l. Jamaica-rum, 1/4 kilo kara-
ván-téa eredeti kínai-doboz-
ban, 1 kilo fin. vegyes téa-süte-
mény, 1 üveg 7/10 *** cognac,
mindössze 6 frt
és pedig bérmentve, csomagol-
ás és szállítással együtt,
Sárkány Józsefnél,
Budapest, Erzsébet-körút, 54.

LATZKOVITS A.
(Budapest, váci-utca 22)
specialis készítője jó szabású férfi-igeknek
dús választék francia és angol férfi-dívat-
és finom szövött áru cikkekben.

Kések, ollók, beretvák
feltöltlen kéesség mellett legelőbb
gyári áron
Schubertli János P.
kőműves és kőszőrös m.
Budapest IV. Gránátos u. 3.
Hatvani u. sarkán.
Javitások és vidéki megrendelések
gorsam teljesítetnek.

Fénykép
műtermek
DIVALD KÁROLY FIAI
hatvani utca 1. szám.
KERTÉSZ TÓDOR
bel- és külföldi
műiparárúk raktára.
BUDAPEST
Dorottya-utca 1. sz.
Kiválóan új nagy képes ár-
jegyzéket bérmentve kült.

KLÖSZ GYÖRGY
MŰSZAKI MŰINTÉZETE
Budapesten, IV., Hatvani - utca 18. sz.

**Nirdetések elfogadhat-
nak a kiadó-hivatal-
ban, Budapesten, IV.,
egyetem-utca 4. sz. a.**
NAGY IGNÁCZ
pinczefelvezérelési cikkek üzlete
Károly-kört 9. sz. a.
Nagy raktár: dupla erős
palackokban, parafaduga-
szok stb. Képes árjegyzék
kivánatra bérmentve.

„Intona”
— (Ariston) acélhangokkal —
változtatható érosjátéklapokkal és korlátlan
műszerral. — Ezen új ismételt hangszereket minden
előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül szaz meg szaz
tetszészerinti zenedarabot lehet játszani.
Ára 12 frt, a kótalapak drbja 30 kr.
Sternberg Ármín és Testv. Nagy képes árjegyzék
ingyen és bérmentve!!
Hangszer-Ipar. Harmonikáról
ról külön árjegyzék. Budapest, VII., Kerepesi-út 36. sz. külön képes árjegyzék.

Szenzációt keltő ujdonság!
Szabadalmazva!
A legelőbb hangszere. Eddig
eladott 100,000 darab.
Csak 10 frt Akkord-csitara.
Csak akkor valódi, ha törvénnyel
védett hangoló készülékkel
van ellátva.
Zenehez nem értők is a 6
mannale segítségével tényleg egy
óra alatt megtanulhatják hang-
jegyzimert és tanító mel-
kü. Hangja csodálatot keltő. Ara
iskolával, dalokkal, gyűrűvel, kulcs-
csal, hártonnal együtt 10 frt, ehhez
65 népdal és kávék 1 frt 20 kr,
tánczdarabok, indulók, operaszere-
tek 1 frt 20 kr, hangjegykönyv
60 kr, hangjelző sít 30 kr. Tisztán
hangoló csitara jó állás! Ha meg
nem felel, a pénz visszadatik.
Képes prospektus számos közö-
nyen ingyen és bérmentve.
Klöss's's Vertikáló patentfiter
Neuhelten, Brünn 60.

!!Nincs többé köhögés!!
MELL- ÉS TUDÓBAJ ELLEN!
Dr. med. Fáykiss Szepesti Kárpáti Növénykivonata.
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr.
Czukorka 1 doboz 35 kr. **Tea** Egy csomaggal
1 csomag 20 kr. **Tea** 50 kr. kis 25 kr.
Tizenöt év óta legjobb eredménnyel
használták köhögés, rekedtség, ka-
tarrius, hökhnur, náthas (in-
fluenza), székellenség, tüdőgyul-
adás stb. ellen.
!!Nincs többé fejfájás!!
D. Götz
„Migraine-pora”
huszonöt év óta egyedüli, ideges,
reumaszere, söt eromorból szá-
mazó fejfájás ellen a legjobb siker-
rel használtatott, mit több ezere
menő köszönet-nyilvánítás bizonyít.
Utolsó időben a
MADRIDI UDVAR
és **Baross Gáborné** 5 ezrelencsója feltűnő er-
edménnyel használta. Egy doboz ára használati utasítással
2 frt. 1 kis próba-doboz 1 frt. Eredetiben kapható **Fáykiss**
József nagy Krisztof-hoz címzett gyógyszerüzletében
Budapesten, továbbá **Török József** gyógyszerüzletében,
Király-utca. — Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

PSERHOFER J.-féle gyógyszer-tár
Bécsben, I. kerület, Singerstrasse 15. szám alatt „zum goldenen Reichsapfel”
vértisztító labdaccai
melyeket azelőtt „Egyetemes labdaccai-nak” neveztek jogosan megér-
demlik az utóbbi nevet mivel ezek a labdaccai nagyon sok betegségben használhatók
kitérő hatásúak. Ezek a labdaccai sok évtized óta vannak általánosan elterjedve és ke-
vés olyan család van, mely egy kis készletet ne tartana otthon ebből a kitérő házi-
szerekből. Számos orvos ajánlja ezeket a labdaccaikat házihasználatra különösen ama bajok
ellen, melyek rossz emésztés és székrekedés által támadnak, u. m.: epikerin-
gés zavara, májba, bélgyengeség, felfújódások, az agyban való vértolu-
lás, aranyér esteiben stb. Vértisztító tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással
vérszegénységben és az ebből eredő betegségekben: sápadtságban, ideges
fejfájásban stb. A vértisztító labdaccai hatás enyhe, fájdalommentes, azaz nem okoznak és így
a leggyöngébb betegek és gyermekek is bizvást bevehetik.
Ezen vértisztító labdaccai több mint 100 év óta tisztá és hamisítatlan minőségben
kaphatók az arany birodalmi almához: címzett gyógyszerüzletében Bécsben Singer-
strasse 15. szám a., és egy 15 szem labdaccait tartalmazó doboz (skatulya) ára 21 kr.
o. é. Egy csomag, melyben 6 doboz van, 1 frt 5 krba kerül; bérmentelen utánvételi
küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az üszeg előbbeni bekiütésénél (mi legelőbban postautalványval eszközöltetik)
bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csom-
ag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 forint 30 kr. és 10 csomag
9 frt 20 krba kerül. — E kívül még mindennemű megbízások elfogadhatnak s a
leggyorsabban és legelőbban teljesítetnek az arany birodalmi almához: cím-
zett gyógyszerüzletében: Bécs, Singerstrasse 15. sz. a.
Csak azon labdaccai valódiak, melyeknek használati utasítása
J. Pserhofer aláírásával van ellátva és ezen aláírás minden doboz
fődelén vrösen van nyomtatva. Raktár Budapest, Török József
gyógyszerüzletében, Király-utca 12. sz. a.

Az arcz szépségét
legbiztosabban megszerzi és fentartja
Leichner
zsirpora
és
Leichner hermelin-pora
E híres arczporok a legmagasabb női körökben s a legelső művésznők által
előszeretettel alkalmaztatnak; a bőrt éles vagy poros levegő ellen megvédik:
s fiatalos, viruló kinézetet adnak neki. Csak zárt szelenczékben a gyárban:
Berlin, Schützenstrasse 31 és minden illatszerekereskedésben.
Ovakodjunk az utánzatoktól.
Illatsz.-vegyész, a kir.
deszt színházak szállítója.
5130

VASÁRNAPI UJSÁG

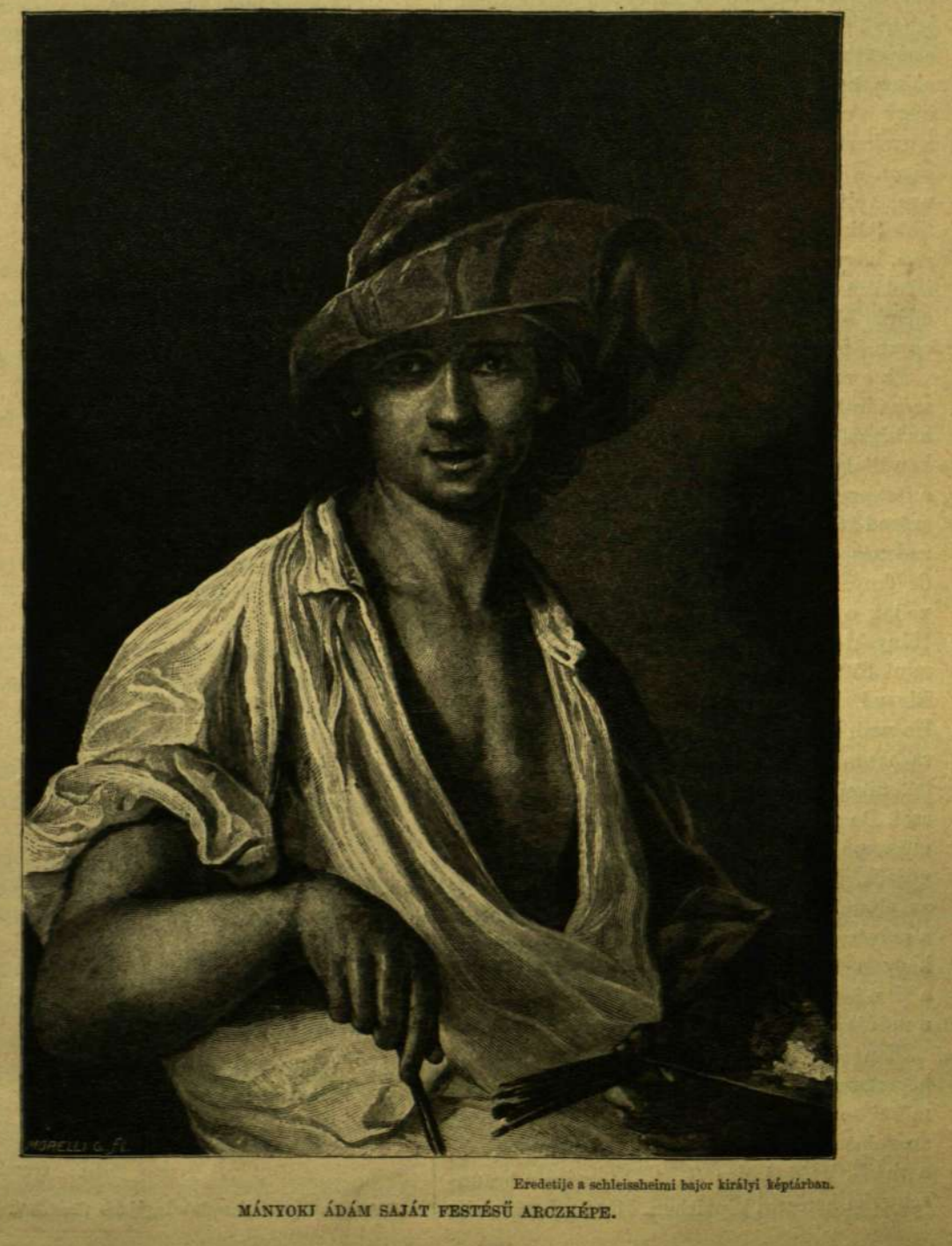
7. SZÁM. 1893. BUDAPEST, FEBRUÁR 12. 40. ÉVFOLYAM.

Előfizetők feltételei: VASÁRNAPI UJSÁG és egy évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt 12frtve - 6 *
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egy évre 8 frt félre - 4 *
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egy évre 2.50
Külföldi előfizetőknek a postaiag meghatározott viteldij is eszartolandó.

MÁNYOKI ÁDÁM.

(1673—1757.)
Az a sok zivatar, mely hazánk történelmén végig vonult, a nyugodt fejlődést folyton akadályozta és elsöpörte még azt is, a mit békésebb idők teremtettek. A mi művészi emlékránk maradt, nem sok, de mégis elég bizonyásgot tesz, hogy a művészetek ápolására nálunk is megvolt a talaj és megvoltak a tehetségek. A honalkotás első századában emelt püspökségek és kolostorok közül a pécsi egyház első rendű műépítészeti alkotás; a későbbi építkezésekből a kassai dóm és több kisebb templom szintén előkelő műizlést hirdetnek. A művészetek virágzásáról azonban nagyobbrészt csak írott emlékek beszélnek. Régi templomok százados mészrétegei alatt gyakran találni festészeti emléket, melyekben nemesak a vallásos, hanem a nemzeti felfogás is nyilvánul.

Mindezek azonban csak kevés és homályos adalékok szolgáltatnak művészeti multunkhoz. Szobrászati, festészeti emléküink a régi korból igen kevés maradt fenn. Mikor már a művelt nemzeteknél virágzik a művészet, a német festészet e nagy úttörő művésze. Csak a XVIII. század legelőjén, mikor az arczképfestészet mindenféle annyira föllendült, tünt fel nálunk is két festőművész, **Kupeczky János** és **Mányoki Ádám**, kik azonban a kedvezőtlen körülmények miatt szintén külföldre menekültek, s ott fejlődött ki művészetük.
Kupeczky korának egyik jeles arczképfestője. Mányoki nem oly termékeny, de szintén igazi művész. Festményei ritkák; még a drezdai képtárban is csak négy arczképet őriznek az egykori szász udvari festőtől. Egy pár arczképe megmaradt nálunk is, melyeket akkor készített, mikor II. Rákóczi Ferencz udvarában volt, de ezek némelyikére ráférne a szigorubb vizsgálódás, hogy csakugyan Mányoki esete alól kerültek-e ki. A Radvánszky-család zólyom-radványi kastélya Rákóczi-termében őriztetik Rákóczi Ferencz fejedelem arczképe, melyet Mányoki 1705-ben festett, s talán csak az egyetlen hiteles festmény, mely e régi magyar festőnktől hazánkban fenmaradt.
Két hiteles műve, melyet ez alkalommal má-

Eredetije a schlesheimi bajor királyi képtárban.
MÁNYOKI ÁDÁM SAJÁT FESTÉSŰ ARCKÉPE.